

Kozjanski
park

**PROGRAM DELA
IN
FINANČNI NAČRT
JAVNEGA ZAVODA KOZJANSKI PARK
ZA LETO 2014**

Podsreda

november 2013, dopolnjeno februar 2014

PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA	4
UVOD	5
OCENA IZVAJANJA PREDHODNEGA LETNEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA	6
UKREPI ZAVODA ZA ZAGOTAVLJANJE JAVNOFINANČNE VZDRŽNOSTI	8
PRIORITETE IN CILJI UPRAVLJANJA	10
Uresničevanje letnih varstvenih ciljev zavarovanega območja	10
PRIORITETA I: VARSTVENE, UPRAVLJAVSKE IN NADZORNE NALOGE	12
1 IZVAJANJE NEPOSREDNIH AKTIVNOSTI IN UKREPOV VARSTVA NARAVE	12
1.1 Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot	12
1.2 Izvajanje rezi sadnih dreves v travniških sadovnjakih	12
1.3 Postavljanje ograj in prenos dvoživk preko prometnih cest	12
1.4 Izdelovanje bivališč za koristne organizme	13
1.5 Izdelovanje in namestitve gnezdilnic za najbolj ogrožene vrste ptic v travniških sadovnjakih	13
1.6 Postavitev gnezdilnice za sove	13
1.7 Odstranjevanje invazivnih vrst	13
1.8 Ohranjanje habitatnega tipa suha travišča na karbonatni podlagi	13
1.9 Obdelovanje in vzdrževanje drevesnice in kolekcijskega sadovnjaka	13
1.10 Organiziranje lesno biomasne proizvodne verige za potrebe daljinskega ogrevanja	14
2 PRIPRAVA UPRAVLJAVSKIH DOKUMENTOV	15
2.1 Sodelovanje pri pripravi novelacije ustanovitvenega akta zavarovanega območja ter priprava načrta upravljanja	15
2.2 Priprava programa dela, poročil in javna naročila	15
2.3 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic	15
2.4 Sodelovanje pri upravljanju območij Natura 2000	15
2.5 Spremljanje posegov v prostor na zavarovanem območju	16
2.6 Pregled in spremljanje mnenj za uveljavljanje predkupne pravice na zavarovanem območju	16
3 IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI	17
3.1 Neposredni nadzor v naravi	17
3.2 Izvajanje programa »Mladi varuh narave«	17
4 OMOGOČANJE POGOJEV ZA KLJUČNE ŽIVLJENSKE FAZE NAJBOLJ OGROŽENIH VRST TER ZA OHRANJANJE NAJBOLJ OBČUTLJIVIH NARAVNIH VREDNOT	18
4.1 Ohranitev bobra	18
4.2 Gnezdišče čebelarja	18
4.3 Suha travišča na karbonatni podlagi	18
4.4 Travniški sadovnjaki	18
5 SPREMLJANJE KAZALNIKOV STANJA NARAVE V ZAVAROVANEM OBMOČJU	19
5.1 Inventarizacija metuljev	19
5.2 Izvajanje popisa in štetje ter spremljanje populacije ptic	19
5.3 Spremljanje stanja travniških sadovnjakov	19
5.4 Spremljanje in izvajanje košnje na suhih traviščih	19
5.5 Varstvo in razvoj krajine	19
5.6 Popisovanje in odstranjevanje invazivnih vrst	20
5.7 Spremljane pojavnosti vidre, bobra in čebelarja	20
5.8 Raziskovanje in spremljanje stanja gliv	20
6 EKOLOŠKO OBNAVLJANJE RAZVREDNOTENIH OBMOČIJ IN NJHOVO VZDRŽEVANJE	21
7 IZVAJANJE KONVENCIJ IN MEDNARODNO SODELOVANJE	22
7.1 Upravljanje biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje in izvajanje programa	22
UNESCO MAB	22
7.2 Europarc	22
7.3 Oberer Bayerischer Wald	22
7.4 NP Risnjak	22
7.5 WWF	22
PRIORITETA II: NALOGE UREJANJA OBISKA IN OZAVEŠČANJA JAVNOSTI	23
1 VODENJE OBISKOVALCEV, RAZVIJANJE PRODUKTOV PARKA	23
1.1 Tematsko interpretiranje in izobraževanje o zavarovanem območju	23
1.2 Vključevanje javnosti v varstvo okolja in narave	24
1.2.1 Praznik Kozjanskega jabolka	25
1.2.2 Ekološka tržnica na gradu Podsreda – Festival ekološke hrane	25

1.2.3	Dan voda.....	25
1.2.4	Dan Zemlje.....	25
1.2.5	Dan biodiverzitete in dan parkov	25
1.2.6	Dan okolja.....	25
1.2.7	Tradicionalna čistilna akcija.....	25
1.2.8	Sodelovanje pri ureditvi Vodne učne poti v Lesičnem	25
1.2.9	Sodelovanje pri ureditvi poti ob Sotli.....	26
1.3	Splošno vodenje obiskovalcev v zavarovanem območju	26
1.4	Interpretacija kulturne krajine	26
2	VZPOSTAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE PARKOVNE INFRASTRUKTURE	28
2.1	Vzdrževanje in obnavljanje infrastrukture	28
3	ZAGOTAVLJANJE PREPOZNAVNOSTI ZAVAROVANEGA OBMOČJA	29
3.1	Dogodki in tematski dnevi	29
3.1.1	Dan muzejev	29
3.1.2	Poletna muzejska noč in večer pod češnjo	29
3.1.3	Tradicionalni pohod po Emini romarski poti	29
3.1.4	Novinarska konferenca	29
3.1.5	Sodelovanje na ekoloških in turističnih sejnih ter kulturnem bazarju.....	29
3.1.6	Sodelovanje z lokalnimi mediji	29
3.2	Informacijsko-promocijska gradiva in publikacije.....	30
3.3	Spletna stran	30
3.4	Monitoring obiska	30
3.5	Podatkovni in dokumentacijski fondi.....	30
3.6	Zagotavljanje trajnostnega razvoja območja in trženja	31
3.6.1	Razstavna dejavnost	31
3.6.2	Glasbeno poletje	31
	PRIORITETA III: RAZVOJNE NALOGE	32
1	IZVAJANJE PROJEKTOV IN PRIPRAVA NOVIH PROJEKTHNIH PREDLOGOV	32
1.1	Domači in mednarodni projekti v izvajanju	32
1.2	Priprava in prijava projektov v letu 2014.....	33
2	RAZVIJANJE BLAGOVNE ZNAMKE	34
3	SODELOVANJE Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI	35
3.1	Priprava skupnih projektov	35
3.2	Iniciacija in pomoč pri ustanovitvi Kozjanskega društva lastnikov gozdov	35
4	UPRAVLJANJE Z NEPREMIČNINAMI, KI SO V LASTI USTANOVITELJA	36
4.1	Izvajanje aktivnosti za gospodarno upravljanje z nepremičninami	36
5	UPRAVLJANJE S KADRI	37
5.1	Upravljanje s kadri	37
6.2	Izobraževanje delavcev Kozjanskega parka	37
	Tabela 1: Kadrovski načrt	39
	Tabela 2: Kadrovski načrt-vir financiranja	40
	Tabela 2a: Kadrovski načrt-vir financiranja	41
	Tabela 3: Načrt stroškov dela	42
	Tabela 4: Sistemiziranost delovnih mest (DM).....	43
6.3	Delež porabe ur po vsebinskih sklopih	44
6.4	Programski stroški z viri financiranja	45

PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA

Območje Kozjanskega regijskega parka je eno od dveh, poleg Triglavskega narodnega parka, najstarejših zavarovanih območij v Sloveniji.

Kozjanski park se razprostira na 206 km². Na severu gre meja po južnih obronkih Rudnice, na vzhodu po reki Sotli, na jugu pa od reke Sotle proti zahodu po južnih obronkih Orlice do Pohance in nato proti severu čez Koprivnico, Veliki kamen, Gubno do južnih obronkov Rudnice. Leži v petih občinah (82 naselij) in sicer Kozje, Bistrica ob Sotli, Podčetrtek, Brežice in Krško. V Kozjanskem parku živi pribl. 11.000 prebivalcev.

Ustanovljen je bil leta 1981 (Ur.l. SRS št. 1/81 in 42/86) kot Spominski park Trebče z namenom ohranjanja zgodovinskega izročila in naravnih značilnosti Kozjanskega, ter v podporo nadaljnjemu razvoju območja. Leta 1999 Zakon o ohranjanju narave (Ur.l. RS št. 56/99) na novo definira ime, status in upravljavca zavarovanega območja, ki postane regijski park z imenom Kozjanski park, katerega upravljavac je javni zavod (v nadaljevanju JZ KP). Obsežne naravoslovne raziskave so prinesle in še prinašajo odlične rezultate in dokazujejo izredno visoko stopnjo biotske raznovrstnosti, kar je pogojevalo uvrstitev Kozjanskega parka med najpomembnejša naravovarstvena območja v Sloveniji in Evropi, saj od leta 2004 spada večji del parka v ekološko pomembna območja Slovenije in evropsko pomembna posebna varstvena območja NATURA 2000. Od leta 2010 ima območje Kozjanskega z Obsoteljem status biosfernega območja MAB (Man and Biosphere) pod okriljem UNESCO.

Kozjanski park se je v dobrih tridesetih letih razvil v sodobno vodeno zavarovano območje, prepoznavno po kar nekaj odličnih parkovnih praksah s ciljem ohranjanja biotske raznovrstnosti in ugodnega stanja številnih Natura 2000 vrst in življenjskih prostorov, po zglednem sožitju narave in človeka, ohranjeni naravi, bogastvu kulturne dediščine ter uresničevanju načel trajnostnega razvoja.

Pomembno je dejstvo, da upravljavci zavarovanih območij v državi skrbimo za okoljsko zlatino države, ki je hkrati ponos in garant sedanjega in bodočega okolju prijaznega razvoja.

Izvajanje javne službe, programov in projektov poteka na podlagi letnega programa dela, ki ga sprejme svet JZ KP. Program dela JZ KP za leto 2014 vsebuje tudi ukrepe prilagajanja zavoda zmanjševanju razpoložljivih sredstev za delovanje.

Delo JZ KP v okviru svojih pristojnosti vodi Svet zavoda.

Celotna dejavnost Kozjanskega parka se bo v letu 2014 financirala iz proračuna Republike Slovenije, iz sredstev lokalnih skupnosti, sredstev sponzorjev in donatorjev, lastnih prihodkov ter iz projektov: Pilgrimage Europe SI-AT (čezmejni program – Slovenija Avstrija 2007-2013), Bioeuparks (IEE Program), Histcape (Interreg IVC), Priložnosti v posavskih tradicionalnih sadovnjakih (4. javni poziv LAS Posavje). V fazi potrjevanja je še nekaj oddanih projektov (OP IPA SLO-HR 2007-2013), ki med drugim predvidevajo projektne zaposlitve.

V začetku leta 2014 je v Kozjanskem parku zaposleno 18 oseb (16 redno zaposlenih, direktor in ena sodelavka za določen čas nadomeščanja porodniškega dopusta). Izvajali bomo tudi program javnih del, v katerega smo vključili tri osebe.

UVOD

Program dela za leto 2014 je pripravljen v skladu z navodili in priporočili Ministrstva za kmetijstvo in okolje ter na podlagi Izhodišč za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2014, ki jih je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in uskladilo z Ministrstvom za finance, Kozjanski park pa jih je prejel januarja 2014. Program je razdeljen na tri prioritete:

- **Prioriteta I obravnava varstvene, upravljske in nadzorne naloge**
 - izvajanje neposrednih aktivnosti in ukrepov za varstvo vrst, habitatnih tipov, ekosistemov, območij Natura 2000, naravnih vrednot in krajine
 - priprava načrta upravljanja zavarovanega območja
 - izvajanje neposrednega nadzora v naravi
 - omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst
 - spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju
 - ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje
- **Prioriteta II zajema naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti**
 - zagotavljanje poteka obiska
 - nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje
 - zagotavljanje prepoznavnosti in ozaveščanje javnosti
- **Prioriteta III zajema razvojne naloge**
 - usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov
 - razvijanje blagovnih znamk
 - sodelovanje z lokalnimi skupnostmi
 - obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin

Naloge in vsebine, ki jih bomo v letu 2014 izvajali v okviru strokovnih služb, upoštevajo in izhajajo iz 133. člena Zakona o ohranjanju narave.

Izpostavljamo naslednje:

- kljub izredni racionalizaciji poslovanja in nenehnem zmanjševanju stroškov poslovanja so številni stroški neizogibni (komunala, zavarovanja, gorivo, elektrika, voda, vzdrževanje opreme,...), ocenjujemo, da je teh t.i. nujnih stroškov delovanja na letni ravni 113.710 EUR, kar pomeni 92,81% % predvidenih proračunskih sredstev za sredstva blaga in storitev,
- v letu 2014 se bomo morali soočiti z dodatnimi stroški: odprava $\frac{3}{4}$ plačnih nesorazmerij, davek na nepremičnine, napredovanja. Po oceni (niso še znana vsa izhodišča) predstavljajo dodatni stroški obremenitev v višini pribl. 26.000 EUR.
- zavod ima možnosti črpanja evropskih sredstev, kar je vsekakor pozitivno za razvoj območja in širše, vendar zaradi zmanjševanja sredstev pokriva iz lastnih sredstev vedno višji odstotek stroškov poslovanja, ugotavljamo pa tudi velik zamik izplačevanja izvedenih projektnih obveznosti, kar zelo otežuje načrtovanje poslovanja zavoda,
- zavod je skozi več kot tridesetletno zgodovino razvil nekaj znanih dobrih parkovnih praks, kar je vsekakor potrebno obdržati in razvijati naprej,
- zavod že nekaj let nima sredstev za investicije, razen odplačevanja kredita za podeželski dvorec Kozje, zaradi česar se že kažejo težave pri delu (npr. zastarela in izrabljena računalniška oprema, izrabljen vozni park - zaradi česar so stroški vzdrževanja vsako leto višji). Izplačevanje kredita se zaključi konec leta 2014,
- zavod lahko izvaja konkretna opravila za zagotavljanje ugodnega stanja Natura 2000 vrst in življenjskih prostorov le v skladu s pooblastili in normativnimi možnostmi (ZON, 1999). Za izvedbo normativnih možnosti varstva bomo namenili razpoložljiva sredstva.

OCENA IZVAJANJA PREDHODNEGA LETNEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA

JZ KP je v letu 2013 prednostno izvajal naslednje naloge - prioritete:

- **Prioriteta I obravnava varstvene, upravljavske in nadzorne naloge**
 - spremljanje in analiziranje stanja narave in izvajanje ukrepov varstva
 - naravovarstveni nadzor
 - upravljanje Nature 2000
 - upravljavski dokumenti
 - upravni in drugi postopki
- **Prioriteta II zajema naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti**
 - vodenje obiskovalcev
 - razvijanje produktov parka
 - vzpostavljanje in vzdrževanje parkovne infrastrukture
 - informiranje in ozaveščanje, baze podatkov
- **Prioriteta III zajema razvojne naloge**
 - izvajanje projektov in priprava novih predlogov
 - razvijanje blagovnih znamk
 - sodelovanje z lokalnimi skupnostmi
 - upravljanje z nepremičninami
 - izvajanje mednarodnih konvencij

Prioritete so se izvajale v skladu s Programom dela za leto 2013. Glavni poudarki iz predhodnega programa dela so:

- Monitoring metuljev s številnimi pomembnimi najdbami. Rezultati potrjujejo izjemno visoko biotsko raznovrstnost območja parka.
- Monitoring mikoflore s številnimi pomembnimi najdbami. Rezultati potrjujejo izjemno visoko biotsko raznovrstnost območja parka. V letu 2014 načrtujemo skupaj z Mikološko zvezo Slovenije organizacijo Občnega zbora Mikološke zveze.
- Naravoslovni tabori za mladino. Zaradi interesa smo organizirali kar dva tabora.
- Sodelovanje s šolami znotraj biosfernega območja »Kozjansko in Obsotelje« - predstavitev raziskovalnih nalog in projekt »Mladi varuh narave«.
- Zaključena projekta – Tradicionalna arhitektura, s poudarkom na negi arhitekture krajine v parku in projekt Ars Vitraria s prenovljeno razstavo steklarske dediščine kozjanskega.
- Prvi Festival ekološke hrane. Zelo dobro organiziran in obiskan festival, namenjen promociji ekološkega kmetijstva. Obisk potrjuje interes javnosti po tovrstnem dogodku.
- Praznik kozjanskega jabolka. Tradicionalna in izjemno odmevna okoljska prireditev, namenjena promociji naše odlične parkovne prakse – trajnostno sadjarstvo v visokodebelnih travniških sadovnjakih. Praznično dogajanje je odprl minister za infrastrukturo in prostor g. Samo Omerzel, ki je tudi krajan parka. V sklopu praznika smo med ostalim organizirali tudi strokovni posvet z naslovom »CLLD – razvoj, ki ga vodi lokalna skupnost«, ki je bil zelo odmeven in dobro obiskan.

Ocena izvedbe finančnega plana za leto 2013

Finančni načrt za leto 2013 je izveden v okviru načrtovanega. Sredi leta je bilo pripravljeno polletno poročilo o delu in poslovanju zavoda, ki je izkazovalo pozitivno stanje za poslovanje zavoda in negativno stanje na področju projektov. Negativno stanje je bilo posledica nerednega plačila že pred

leti opravljenih projektnih obveznosti – slednje se je v mesecu oktobru precej uredilo s plačilom (dela) že opravljenih projektnih obveznosti. Od Ministrstva za kmetijstvo in okolje, ki je naš glavni vir financiranja, smo prejeli vsa načrtovana sredstva. Višina vseh sredstev za poslovanje zavoda je bila v letu 2013 nižja kot v zadnjih nekaj letih. Kljub temu v letu 2013 ni bilo potrebno pripraviti reorganizacije zavoda.

Tekom leta so bili trije sodelavci odsotni več mesecev zaradi zdravstvenih razlogov. Iz tega naslova je na masi za plače ostalo nekaj sredstev.

Načrtovana sredstva UNESCA smo prejeli.

Nekaj sredstev, kot prispevek k izvedbi programov zavoda, smo prejeli iz nekaterih občin v parku. Problem zalaganja sredstev za projekte smo reševali preko Enotnega zakladniškega računa pri Ministrstvu za finance. Ker pa sredstva od projektov prihajajo v izredno velikih zamikih, bo verjetno potrebno zadolžitev prenesti preko leta.

Vračilo sredstev je pogojeno s projektnimi prihodki, kar pa je zelo težko načrtovati, saj prihajajo z velikim zamikom.

Sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki smo jih prejeli v prejšnjih letih, smo skladno z dogovorom delno porabili za infrastrukturo informacijskega centra.

V letu 2013 smo načrtovali prodajo nekaterih nepremičnin, ki so v lasti Kozjanskega parka, jih pa za opravljanje javne službe varstva narave ne potrebujemo. Uspeli smo prodati eno nepremičnino – kompleks Trebeže.

V letu 2013 smo začeli z revizijo poslovanja zavoda, obračuna plač in javnega naročanja. Predlog zapisnika smo prejeli v januarju 2014 in pripravili odgovor. Ob pripravi programa dela za leto 2014 končnega zapisnika še ni. Ugotovitve revizije bomo pri nadaljnjem poslovanju upoštevali.

Odstopanja od Programa dela za leto 2013

Kljub zmanjševanju sredstev za poslovanje zavoda smo, ob zavzetosti zaposlenih in ob razumevanju sodelujočih pri aktivnostih, uspeli realizirati veliko večino zastavljenih aktivnosti.

V letu 2013 smo pogrešali izvedbo izobraževanja za naravovarstvene nadzornike.

Po izvedenih usklajevalnih delavnicah in pripravljenih Strokovnih podlagah za posodobitev akta o zavarovanju Kozjanskega regijskega parka (december 2011) so v letu 2012 in 2013 potekali občasni pogovori o konkretnih vsebinah akta. Načrtuje se priprava predloga akta v letu 2014. Vse ostale naloge smo izvajali v skladu s Programom dela za leto 2013 in sicer v okviru strokovnih služb za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzor, za regionalni razvoj in izobraževanje ter službe za splošne zadeve.

Glavna spoznanja iz izvedbe Programa dela in finančnega načrta za leto 2013, ki so vplivala na pripravo predloga Programa dela in finančnega načrta za leto 2014

Zaradi zaostrenih javno finančnih razmer v državi, ki se močno odražajo tudi na poslovanje javnega sektorja in s tem tudi našega zavoda, se tudi v letu 2014 nadaljuje racionalizacija poslovanja zavoda, kjer je to še možno. Ker bo vse več lastnih sredstev potrebnih za kritje stroškov poslovanja zavoda, bo vse manj sredstev za udeležbo pri mednarodnih projektih. Brez pomoči resornega ministrstva pri zagotavljanju lastnega deleža pri mednarodnih projektih bo pridobivanje in izvajanje mednarodnih projektov postalo neizvedljivo.

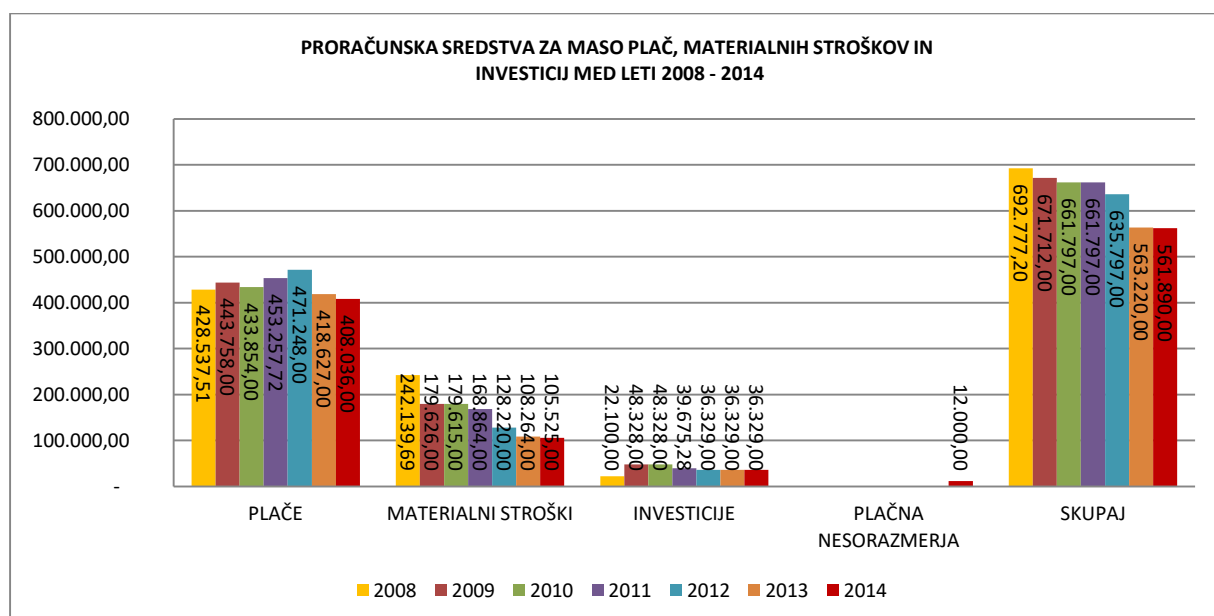
Praksa zagotavljanja pomanjkanja sredstev na masi za plače skozi delo na projektih se je pokazala kot dobra in jo bomo po potrebi ohranili tudi v letu 2014, oz. za čas trajanja projektov.

Za izvedbo parkovnih aktivnosti bomo iskali podpornike/sponsorje/donatorje.

Z upokojitvijo sodelavke s koncem leta 2012 in omejitvijo možnosti nadomestnega zaposlovanja je področje računovodstva v zavodu ostalo v celoti na le eni uslužbenki, kar s stališča zagotavljanja nemotenega poslovanja ni vzdržno. V letu 2014 so stekli pogovori o sodelovanju s kakšnim računovodskim servisom, kateri bi prevzel del računovodskih opravil. To bo še dodatno obremenilo materialne stroške poslovanja.

UKREPI ZAVODA ZA ZAGOTAVLJANJE JAVNOFINANČNE VZDRŽNOSTI

JZ KP že od leta 2011 racionalizira poslovanje in sledi vsem ukrepom in predlogom reševanja javno finančne krize.

Iz preglednic je razviden trend zniževanja proračunskih sredstev za delovanje zavoda. Izhodišče za leto 2014 je 2,5 % znižanje sredstev na masi za plače in 2,5 % znižanje sredstev za kritje materialnih stroškov. Sredstva za investicije naj bi ostala na enaki ravni kot v letu 2013 – le za kritje anuitet kredita za nakup podeželskega dvorca Kozje. Opozarjamo na dotrajanost (nenehni stroški popraviljanja) računalniške opreme in dveh službenih avtomobilov.

Pri reševanju primanjkljaja na masi plač upoštevamo tudi dejstvo, da je na Kozjanskem nezaposlenost nadpovprečna in ni novih delovnih mest, zato je potrebno storiti vse legalne ukrepe, da se delovna mesta ohranjajo.

V letu 2014 bomo zaradi zmanjševanja proračunskih sredstev morali nadaljevati z ukrepi racionalizacije poslovanja zavoda. V letih 2011, 2012 in 2013 smo že izvedli naslednje ukrepe: zamenjali dobavitelja električne energije, ukinili skoraj vse službene mobilne telefone, podražili nekatere storitve zavoda (nega travniških sadovnjakov, cene sadik starih sort sadnega drevja,...), ukinili skoraj vse službene prevoze z lastnimi osebnimi vozili, do skrajnosti racionalizirali zavarovalne police, racionalizirali stroške številnih strokovnih in poljudnih dogodkov v organizaciji zavoda (opustili tiskanje vabil, uvedli poceni vabila po sistemu »SMS poštar«,...), odprodali nekaj nepremičnin,...

Težko predvidljiv ostaja obseg sredstev, pridobljenih z lastno dejavnostjo. V letu 2014 pričakujemo upad obiska in zmanjševanje povpraševanja po naših storitvah, kar posledično pomeni zmanjšanje obsega lastnih sredstev, ki so pomembna za kritje nekaterih stroškov in za lastno udeležbo pri projektih.

V skladu z razpoložljivimi informacijami in ob izvedbi načrtovanih dejavnosti na projektih (ob pričakovani pravočasni povrnitvi stroškov!) v JZ KP v tem trenutku ni potrebno izvesti reorganizacije zavoda v smislu ugotavljanja presežnih delavcev. Ravno tako ugotavljamo, da na opisan način ne bomo presegli načrtovane mase za plače in materialne stroške v letu 2014 in s tem zadovoljili določila zakona o izvajanju državnega proračuna.

PRIORITETE IN CILJI UPRAVLJANJA

V letu 2014 smo program dela v skladu z navodili ministrstva razdelili na tri glavne prioritete:

- Prioriteta I obravnava varstvene, upravljalne in nadzorne naloge
- Prioriteta II zajema naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti
- Prioriteta III zajema razvojne naloge

V okviru prve prioritete bomo skozi neposredne aktivnosti zagotavljali cilje varstva narave.

Znotraj zavarovanega območja je 88 naravnih vrednot za katere bomo v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave zagotavljali neposredno varstvo. Z ohranjanjem travniških sadovnjakov bomo skrbeli za življenjski prostor ogroženih vrst ptic. Postavili bomo bivališča za koristne organizme in gnezdilnice za sove. Ohranjali bomo ugodno stanje dvoživk. Organizirano bomo odstranjevali invazivne vrste ter skrbeli za ohranitev suhih travišč.

V okviru prve prioritete bomo sodelovali tudi pri pripravi novelacije ustanovitvenega akta, pri pripravi naravovarstvenih smernic. V sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave in Zavodom za gozdove bomo upravljali območja Natura 2000.

Skozi naloge prve prioritete bomo izvajali neposredni nadzor v naravi in omogočali pogoje za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst (dvoživke, bober, čebelar, orhideje). Prav tako bomo spremljali kazalnike stanja narave in sprotno reševali nastale neugodne spremembe za vrste.

V okviru prve prioritete bomo spremljali stanje lesne biomase in začeli z organizacijo lesno proizvodne verige, ki bi zagotavljala zadostno količin lesne biomase za potrebe daljinskega ogrevanja v Kozjem.

V okviru druge prioritete bomo opravljali naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti. Že vrsto let se ukvarjamo z vključevanjem javnosti v varstvo okolja in narave. V ta namen pripravljamo različne aktivnosti in dejavnosti tako za obiskovalce kot za lokalno prebivalstvo, katerih cilj je ozaveščanje o pomenu varstva narave in trajnostnega razvoja. V okviru druge prioritete bomo tudi redno vzdrževali infrastrukturo namenjeno obiskovalcem.

V okviru tretje prioritete bomo izvajali razvojne naloge. Pripravljali bomo projekte, ki bodo neposredno podpirali našo dejavnost, vključevali se bomo tudi v projekte lokalnih skupnosti. Razvijali bomo blagovno znamko. V okviru izvajanja mednarodnega sodelovanja in konvencij bomo upravljali biosferno območje, ostali bomo člani Europarca, partnersko bomo sodelovali z Oberer Bayerischer Wald-om in Nacionalnim parkom Risnjak. Vključevali se bomo v aktivnosti WWF-a, ki se nanašajo na parke dinarskega loka.

Uresničevanje letnih varstvenih ciljev zavarovanega območja

Izjemna ohranjenost biotske raznovrstnosti v Kozjanskem parku nas zavezuje, da v okviru različnih aktivnosti v naravi upoštevamo ukrepe vezane na ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, predvsem zavarovanih in ogroženih vrst iz rdečih seznamov Slovenije.

Varstvo vrst in habitatov zagotavljamo z neposrednim nadzorom, vzdrževanjem, ter skrbjo za izboljševanje ekoloških razmer, kjer je to seveda potrebno in izvedljivo (oživitvena rez na travniških sadnih drevesih, dogovarjanje z deležniki o gnezdišču čebelarja v Župjeku na Bizeljskem, sanacija Rajglovega cera izvedena ob našem strokovnem vodstvu).

V zimskem času izvajamo rez v visokodebelnih travniških sadovnjakih. Z obrezovanjem in skrbjo za visokodebelne sadovnjake skrbimo tudi za številne ptice, ki imajo v teh sadovnjakih svoj življenjski prostor.

V letu 2013 smo začeli s popisom invazivnih tujerodnih rastlin, ki so se v zadnjih letih tudi znotraj Kozjanskega parka zelo razmnožile. Na žalost smo registrirali dve žarišči kostanjeve šiškarice (*Dryocosmuskuriphilus*), ter o tem poročali Zavodu za gozdove Slovenije ter obvestili javnost preko lokalnih medijev.

Nadaljujemo popis metuljev. V prejšnjih letih popisanim 1050 različnim vrstam dnevnih in nočnih metuljev se je priključilo v letu 2013 že vsaj 50 novih vrst. Med njimi razkošni bisernik (*Argynnis pandora*) z najbolj vzhodno slovensko lokacijo ter tujerodna pušpanova vešča (*Cydalimaperspectalis*).

V januarju smo ponovno izvajali zimsko štetje vodnih ptic na Sotli in Bistrici. Popis je potekal v dokaj neugodnih vremenskih razmerah, kljub temu pa smo našli nekaj novih ptičjih vrst - beločele gosi (*Anser albifrons*), laboda grbca (*Cygnus olor*) in mandarinko (*Aix galericulata*). Pri slednji gre verjetno za ubežnici.

Spremljali bomo prihod čebelarja (*Merops apiaster*) v peskokop Župjek na Bizeljskem za katerega smo ugotovili, da je leta 2013 ostalo na gnezdenju več parov kot zadnja leta. Opravljenih je bilo več sestankov z deležniki glede nadaljnega upravljanja peskokopa (najemnik trenutno ne izvaja izkopa).

Spremljali bomo tudi pojav Smrdokavre (*Upupa epops*), gnezdenje je potrjeno v okolici Kozjega. V Srebrniku je bila opažena zlatovranka (*Coracias garrulus*), vendar ne moremo potrditi tudi gnezdenja. Podatke za gnezdenje plotnega strnada smo dobili iz Bizeljskega in Olimja. Speljane mladiče sokola selca (*Falco peregrinus*) smo zabeležili pod slapom Ubijavnik.

V marcu in aprilu bomo izvajali prenos dvoživk preko ceste na območju ribnika Trebče.

Načrtujemo izvedbo sanitarnega posega na eni najstarejših hrušk na Kozjanskem –Urglova drobnica na Čelovniku (med 300 in 400 let).

Visokodebelni travniški sadovnjaki na območju Kozjanskega parka so velika zakladnica biotske raznovrstnosti tradicionalnih in avtohtonih vrst in sort sadnega drevja in primer izjemno dobre parkovne prakse. Z namenom njihove ohranitve imamo urejeno drevesnico in kolekcijski matični sadovnjak.

V ekološki drevesnici smo razmnožili sorte, ki smo jih v letu 2012 vključili v slovensko sortno listo sadnih rastlin.

Vseskozi bomo spremljali tudi stanje naravnih vrednot. Tam kjer je potrebno opravljamo čiščenje (geološki profili) in izvajamo košnjo za lažji obisk le teh (Gruska jama, Ajdovska žena, nahajališče aragonitnih ježkov). Kar se tiče ohranjenosti hidroloških naravnih vrednot, nas skrbi predvsem neurejenost na področju komunalne uredenosti, saj se še vedno velik del odpadnih voda neočiščenih izliva v vodotoke. To rešujemo tako, da se s predstavniki lokalnih skupnosti skupaj dogovarjamo o reševanju problematike. Nekaj primerov smo že rešili z izgradnjo rastlinskih čistilnih naprav.

PRIORITETA I: VARSTVENE, UPRAVLJAVSKE IN NADZORNE NALOGE

1 IZVAJANJE NEPOSREDNIH AKTIVNOSTI IN UKREPOV VARSTVA NARAVE

Spremljanje in analiziranje stanja narave in izvajanje ukrepov varstva je naša prednostna naloga, ki nam jo nalaga 133. člen Zakona o ohranjanju narave.

V okviru prve naloge bomo:

1. Spremljali in analizirali stanje in varstvo naravnih vrednot
2. Izvajali rez sadnih dreves v travniških sadovnjakih
3. Postavljali ograje in prenašali dvoživke preko prometnih cest
4. Izdelovali bivališča za koristne organizme
5. Izdelovali in namestili gnezdilnice za najbolj ogrožene vrste ptic (smrdokavra, vijeglavka, zlatovranka in veliki skovik)
6. Postavili gnezdilnice za sove
7. Odstranjevali invazivne vrste
8. Ohranjali habitatni tip suhih travnišč na karbonatni podlagi
9. Obdelovali in vzdrževali drevesnico in kolekcijski sadovnjak
10. Organizirali lesno biomasno proizvodno verigo za potrebe daljinskega ogrevanja

1.1 Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot

Spremljanje stanja naravnih vrednot sodi med osnovne dejavnosti naravovarstvenih organizacij tako ZRSVN kot upravljavcev zavarovanih območij. Naravne vrednote so poleg biotske raznovrstnosti eden pomembnejših in pri nas s Pravilnikom o določitvi naravnih vrednot že določenih elementov ohranjanja narave. Spremljanje stanja naravnih vrednot je redna naloga, pri kateri se vsako leto spremlja stanje določenega števila naravnih vrednot.

Prednostno bomo spremljali tiste naravne vrednote, ki že daljše časovno obdobje niso bile sistematično spremljane ter tiste, katerih stanje se je na podlagi analize stanja prejšnjih let izkazalo kot slabo. Pri opredelitvi stanja naravnih vrednot sodelujemo z ZRSVN. Predhodno se dogovorimo za seznam naravnih vrednot, ki jih bomo spremljali v tekočem letu. Ko opravimo vse terenske preglede in zapiske le-te skupaj z ZRSVN pregledamo in nato spremembe vnesemo v naravovarstveni atlas, ki je javno dostopen na spletni strani ZRSVN. V sodelovanju pripravljamo tudi nove predloge naravnih vrednot.

1.2 Izvajanje rezi sadnih dreves v travniških sadovnjakih

Vzdrževanje sadnih dreves omogoča ustrezen gnezdilni in prehranjevalni habitat za ptičje vrste (pogorelček, vijeglavka, smrdokavra, veliki skovik, zlatovranka), ki so zavarovane po slovenski in evropski zakonodaji.

V dobi mirovanja sadnega drevja (januar do april) bomo opravljali rez sadnih dreves. V mladih nasadih bomo izvajali vzgojno rez na drevesih (starost 2-6 let), ki so vzgojena na bujni podlagi. Na starejših drevesih bomo izvajali oživitveno in korekcijsko rez.

1.3 Postavljanje ograd in prenos dvoživk preko prometnih cest

Dvoživke v Sloveniji so ogrožene zaradi številnih predvsem antropogenih dejavnikov. Posledično so zavarovane v okviru slovenske in evropske zakonodaje. Največje izgube v populacijah dvoživk se zgodijo med pomladnimi selitvami na mrestišča.

Že vrsto let izvajamo ukrepe za varovanje dvoživk med pomladno selitvijo, takrat je ogroženost največ. S tem ohranimo okoli 85% populacije, ki bi sicer propadla v tej življenjski fazi.

Ukrepi vključujejo:

- inventarizacijo obstoječih mrestišč in njihove kapacitete,
- postavitve varovalnih ograj ob prometnicah,
- ročno prenašanje dvoživk preko prometnic.

Do sedaj smo ukrepe izvajali le na lokaciji Trebče. Ker pa so potrebe, da se tovrstna dejavnost izvaja tudi na drugih lokacijah, se bomo povezali z lokalnimi deležniki (občini Podčetrtek in Laško) in skladno z dogovori ter možnostmi organizirali prenos dvoživk tudi na teh lokacijah.

1.4 Izdelovanje bivališč za koristne organizme

Za ohranjanje ugodnega stanja biotske raznovrstnosti v travniških sadovnjakih je potrebno vzdrževati ravnovesje med t.i. koristnimi in škodljivimi organizmi, brez uporabe fitofarmaceutskih sredstev.

Z bivališči in ekološkimi nišami za t.i. koristne žuželke (pikapolonice, čebele samotarke, tenčičarice, strige...) v sadovnjakih pomagamo vzdrževati ugodno stanje le teh.

1.5 Izdelovanje in namestitvev gnezdilnic za najbolj ogrožene vrste ptic v travniških sadovnjakih

Pomakanje ustreznih dupel je pogosto omejujoč dejavnik za uspešno gnezditvev slovensko in evropsko varovanih ptičjih vrst.

Z izdelavo in namestitvijo ustreznih gnezdilnic prispevamo k ohranitvi populacije najbolj ogroženih ptičjih vrst (smrdokavra, vijeglavka, zlatovranka in veliki skovik).

1.6 Postavitvev gnezdilnice za sove

Kozača, poleg velike uharice, naša največja sova, je s svojo številnostjo v naših gozdovih posebnost v evropskem merilu.

Z namestitvijo gnezdilnice v bližini učne poti Podsreda, bomo ublažili stisko zaradi pomanjkanja ustreznih velikih dupel.

1.7 Odstranjevanje invazivnih vrst

Invazivne vrste so na žalost tudi realnost Kozjanskega prostora. Na podlagi poznavanja razširjenosti posameznih vrst bomo izvedli akcijo odstranjevanja vrste, ki je v začetni fazi kolonizacije (amorfa). O invazivnih vrstah bomo redno preko medijev in predavanj osveščali lokalno prebivalstvo in ga tudi vključevali v akcijo odstranjevanja invazivnih vrst.

1.8 Ohranjevanje habitatnega tipa suha travišča na karbonatni podlagi

Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatni podlagi (HT 6210*) so v evropskem merilu med najbolj ogroženimi travniškimi habitatnimi tipi.

Že od leta 2001, ko smo v sklopu projekta LIFE začeli izvajati košnjo in čiščenje zaraščenih travniških površin, vsako leto v dogovoru z lastniki pokosimo določene travniške površine.

1.9 Obdelovanje in vzdrževanje drevesnice in kolekcijskega sadovnjaka

Visokodebelni travniški sadovnjaki na območju Kozjanskega parka so velika zakladnica biotske raznovrstnosti tradicionalnih in avtohtonih vrst in sort sadnega drevja in primer izjemno dobre parkovne prakse. Z namenom njihove ohranitve smo v preteklosti registrirali drevesnico in uredili kolekcijski matični sadovnjak. V ekološki drevesnici razmnožujemo številne drevesne vrste, ki so vključene v slovensko sortno listo sadnih rastlin. Organizirali bomo delavnico o razmnoževanju sadnega drevja, s ciljem, da udeleženci pridobijo osnovna sadjarska znanja in veščine. Organizirali bomo tudi delavnico o vzdrževanju in obnovi visokodebelnih sadnih dreves. Večina znanja o tradicionalnih sortah se ni ohranila, zato moramo za namene njihove nadaljnje ohranitve, tovrstno

znanje pridobiti z delom v kolekcijskem matičnem sadovnjaku. Z odločbo Ministrstva za kmetijstvo in okolje smo za 52 sort jabolk in hrušk imenovani kot vzdrževalci sorte.

1.10 Organiziranje lesno biomasne proizvodne verige za potrebe daljinskega ogrevanja

Od 1. aprila 2013 smo vključeni v mednarodni projekt Izkoriščanje potencialne lesne biomase v EU parkih. V preteklem letu smo izvajali delavnice in okrogle mize, kjer smo pristojne službe, lastnike gozdov in lokalno prebivalstvo seznanjali z nameni in cilji projekta. V sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije, ki je tudi partner v projektu, smo izdelali predlog izvajanja lokalne proizvodne lesne verige. Predlog zajema rabo prostora, lastniško strukturo gozdov, funkcijo gozdov, potencialno biomaso, transport biomase in uporabo le te. V letošnjem letu bomo začeli z uresničevanjem zastavljenih nalog. V ta namen bomo skušali organizirati tudi Društvo lastnikov Kozjanskega, v sodelovanju z Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije.

2 PRIPRAVA UPRAVLJAVSKIH DOKUMENTOV

Zakon o ohranjanju narave v 53. členu pravi, da mora imeti zavarovano območje s statusom regijskega parka upravljavski načrt, ki ga potrdi ustanovitelj. Upravljavec zavarovanega območja pripravi letni program dela, ki ga mora sprejeti Svet zavoda in na podlagi le tega tudi poročilo o izvedenih nalogah, ki ga prav tako sprejema Svet zavoda. Kot upravljavec zavarovanega območja sodelujemo tudi s strokovnim mnenjem pri upravnih in drugih postopkih.

V okviru druge naloge bomo izvajali naslednje aktivnosti:

1. Sodelovali pri novelaciji ustanovitvenega akta ter pripravljali načrt upravljanja
2. Pripravljali program dela in poročila
3. Sodelovali pri pripravi naravovarstvenih smernic
4. Sodelovali pri upravljanju območij Natura 2000
5. Pripravljali mnenja za posege v prostor na zavarovanem območju
6. Pripravljali mnenja za uveljavljanje predkupne pravice na zavarovanem območju

2.1 Sodelovanje pri pripravi novelacije ustanovitvenega akta zavarovanega območja ter priprava načrta upravljanja

V letu 2012 je Zavod za varstvo narave na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje posredoval Strokovne podlage za novelacijo ustanovitvenega akta.

V letu 2014 bomo v skladu z usmeritvami Ministrstva za kmetijstvo in okolje sodelovali pri pripravi ustanovitvenega akta in vzporedno osnutka načrta upravljanja.

2.2 Priprava programa dela, poročil in javna naročila

V letu 2014 bomo po navodilih pristojnega Ministrstva pripravili letni program dela za leto 2015 in zahtevana poročila o delu JZ KP za leto 2013 in 2014. Prav tako bomo po navodilu ministrstva pripravljali vsa zahtevana mesečna poročila. V skladu z zakonodajo (ZJN-2D) izvajamo tudi javna naročila.

2.3 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic

V sodelovanju z ZRSVN, ki je nosilec priprave smernic, sodelujemo pri pripravljanju naravovarstvenih smernic za vse vrste prostorskih aktov, ki obravnavajo zavarovano območje regijskega parka. Sodelujemo pri opredelitvi usmeritev in izhodišč za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter pri opredelitvi pogojev za varstvo zavarovanega območja.

2.4 Sodelovanje pri upravljanju območij Natura 2000

Glede na dejstvo, da se kar 70% zavarovanega območja Kozjanskega parka prekriva z območji Natura 2000, bo velik del naših nalog posvečen sodelovanju pri upravljanju teh območij z različnimi sektorji, ki so pristojni za soupravljanje Nature 2000 (Zavod za gozdove Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Inštitut za vode RS).

Z Zavodom za gozdove RS sodelujemo z mnenjem pri pripravi 10-letnih gozdno gospodarskih načrtov. S Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije skupaj izobražujemo in osveščamo lastnike visokodebelnih travniških sadovnjakov o pomenu njihove ohranitve za zagotavljanje ugodnega stanja ptic in lastnike suhih travnikov o vzdrževanju le-teh zaradi ohranitve habitata suhih travnikov na karbonatni podlagi. Pri upravljanju območij Natura 2000 je naše osnovno vodilo Program upravljanja območij Natura 2000. Program upravljanja Nature 2000 v Sloveniji nalaga upravljavcem zavarovanih območij naloge pri izvajanju konkretnih ukrepov in usmeritev glede evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, uvrščenih v Naturo 2000.

2.5 Spremljanje posegov v prostor na zavarovanem območju

V prvi polovici leta 2013 smo dobili sporočilo, da Javni zavod Kozjanski park ne sodeluje več s strokovnim mnenjem k posegom v prostor. Na Agenciji RS za okolje so nam sporočili, da nam bodo v vednost pošiljali pozive ZRSVN ter rešene odločbe naravovarstvenih soglasij. Tako bomo v bodoče sodelovali pri pregledu teh pozivov in odločb ter spremljali stanje v prostoru. Občasno smo s strani Območnih enot ZRSVN-ja naprošeni, da se vključimo v pripravo naravovarstvenega mnenja (obisk terena in posvetovanje o vplivih nameravanega posega v prostor).

2.6 Pregled in spremljanje mnenj za uveljavljanje predkupne pravice na zavarovanem območju

Z Agencijo RS za okolje sodelujemo pri reševanju vlog za prodajo nepremičnin oziroma uveljavljanja predkupne pravice na zavarovanem območju.

Vzpostavili bomo interni podatkovni sistem, kamor bomo vnašali podatke o načrtovanih posegih in o prodajah v zavarovanem območju. To nam bo kasneje koristilo pri naravovarstvenem nadzoru, saj bomo lahko spremljali, kako se naša priporočila obnesejo v praksi.

3 IZVAJANJE NEPOSREDNEGA NADZORA V NARAVI

Nadzorne naloge bomo izvajali v skladu z varstvenimi pravili in načeli, ki jih postavlja Zakon o ohranjanju narave (Ur. List RS št. 56/99) in v skladu z varstvenim režimom, ki ga določa zakon o Spominskem parku Trebče (Ur. List SRS, št. 1/81, 42/86 in Ur. List RS, št. 8/90). V letu 2014 načrtujemo udeležbo na izobraževanju za naravovarstvene nadzornike in za prekrškovni organ, če bo pristojno ministrstvo tovrstno izobraževanje v letu 2014 organiziralo. Po opravljenem izobraževanju pa načrtujemo ureditev naravovarstvene nadzorniške službe tudi v smislu vključitve prostovoljnega naravovarstvenega nadzora.

V okviru tretje naloge bomo izvajali naslednje aktivnosti:

- Udeležba na usposabljanju za prekrškovni organ (5 oseb)
- Udeležba na usposabljanju za naravovarstvene nadzornike (5 oseb)
- Nadzor v naravi
- Izvajali program Mladi varuh narave

3.1 Neposredni nadzor v naravi

Neposredni nadzor v naravi izvajamo v okviru službe za varstvo narave, se pa pri tem povezujemo tudi z drugimi akterji prostora, lovci, ribiči, gozdarji in vodarji. Ugotovljene nepravilnosti posredujemo v reševanje pristojnim inšpekcijskim službam.

3.2 Izvajanje programa »Mladi varuh narave«

V letu 2012 smo prvič izvedli program Mladi varuh narave in sicer v okviru naravoslovne izobraževalne delavnice. Pridobili smo 12 mladih varuhov narave. Program bomo v letu 2014 poskušali nadgraditi še z izvedbo predavanj o pomenu varovanja narave za lokalno prebivalstvo in skušali pridobiti prostovoljne posameznike, ki bodo pripravljeni opažanja, spremembe in posege v naravi sporočiti upravljavcu zavarovanega območja (to se na neorganiziran način že dogaja). S tem bomo še povečali možnosti za hitrejše ukrepanje v primeru neprimernih dejavnosti v naravnem okolju. Program Mladi varuh narave je sestavni del aktivnosti mreže šol Biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje.

4 OMOGOČANJE POGOJEV ZA KLJUČNE ŽIVLJENSKE FAZE NAJBOLJ OGROŽENIH VRST TER ZA OHRANJANJE NAJBOLJ OBČUTLIVIH NARAVNIH VREDNOT

Nekaterim vrstam, habitatnim tipom in naravnim vrednotam je potrebno z vidika učinkovitega varstva narave posvetiti še posebno skrb. Med take ogrožene vrste spadajo pri nas dvoživke, bober in čebelar ter suha travišča na karbonatni podlagi in visokodebelni travniški sadovnjaki.

V okviru četrte naloge bomo izvajali naslednje aktivnosti:

- Omogočali življenjske pogoje za bobra
- Omogočali ohranitev gnezdišč čebelarja
- Omogočali ohranitev suhih travišč
- Omogočali povečevanje travniških sadovnjakov

4.1 Ohranitev bobra

Bober je bil na našem območju ponovno opažen leta 2009 (prva cenitev škode po bobru pri Bizeljskem). Svoja bivališča si ureja ob reki Sotli in Bistrici. Ker so v bližini rek tudi koruzna polja, si tam bober poišče tudi hrano. Obstaja nevarnost, da bodo lastniki polj začeli preganjati bobra zaradi škode v naravi. Da se le to ne bi zgodilo, že sedaj, ko je ta škoda še zanemarljiva, obveščamo javnost o pomenu vrnitve bobra v naše kraje. S tem ustvarjamo pogoje za ohranitev vrste pri nas.

4.2 Gnezdišče čebelarja

Gnezdišče čebelarja na Bizeljskem, ki je naravna vrednota je potencialno ogroženo zaradi dejavnosti v peskokopu. Trenutno se v njemu ne izvajajo dela, s tem pa tudi ne prihaja do obnove vertikalnih sten ter odstranjevanje grmovne zarasti. Oboje zmanjšuje kvaliteto gnezdišča. Skupaj z ZRSVN OE Novo mesto iščemo poti k dolgoročni rešitvi upravljanja lokacije v okviru nastajajočega OPN Občine Brežice. Gnezdišče čebelarja, ki je tudi naravna vrednota, je ogroženo zaradi delovanja peskokopa. Da se populacija ohranja zelo dobro sodelujemo z izvajalci del v peskokopu, ki poskrbijo, da stene, kjer gnezdi čebelar izvzamejo iz izkoriščanja.

4.3 Suha travišča na karbonatni podlagi

Z načrtovanjem košnje na suhih traviščih, ki jo dorečemo skupaj z lastniki, prispevamo pomemben delež k ohranitvi tega zelo ogroženega habitatnega tipa (400 ha evidentiranih površin suhih travišč).

4.4 Travniški sadovnjaki

Z izvajanjem projektov, ki so prispevali in še prispevajo k ohranjanju travniških sadovnjakov skrbimo za ohranitev pomembnega življenjskega prostora za številne rastline in živali, ki so zakladnica tradicionalnih in avtohtonih sort ter prostor, kjer je zaradi biološke pestrosti ohranjeno ravnotežje v naravi, obenem pa oblikujemo izgled kulturne krajine .

5 SPREMLJANJE KAZALNIKOV STANJA NARAVE V ZAVAROVANEM OBMOČJU

Za spremljanje kazalcev stanja vrst in habitatnih tipov je potrebno spremljati stanje ohranjenosti narave v skladu s 108. členom ZON (monitoring ohranjenosti narave). Zbrani podatki nam pomagajo pri načrtovanju ukrepov za izboljšanje stanja, kjer je seveda to potrebno. Izjemna ohranjenost biotske raznovrstnosti v Kozjanskem parku nas zavezuje, da v okviru različnih aktivnosti v naravi upoštevamo ukrepe vezane na ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, predvsem zavarovanih in ogroženih vrst iz rdečih seznamov Slovenije, izvajamo ukrepe iz operativnega programa Natura 2000. Podatke vključujemo v baze ZRSVN.

V okviru pete naloge bomo izvajali naslednje aktivnosti:

1. Nadaljevali inventarizacijo metuljev
2. Izvajali popis in šteli ter spremljali populacijo ptic
3. Spremljali stanje travniških sadovnjakov
4. Spremljali izvajanje košnje na suhih traviščih
5. Skrbeli za varstvo in razvoj krajine
6. Popisovali in odstranjevali invazivne vrste
7. Spremljali pojavnost vidre, bobra in čebelarja
8. Raziskovali in spremljali stanje gliv

5.1 Inventarizacija metuljev

Do konca leta 2013 je bilo odkritih 1120 vrst metuljev (od 3600 znanih v Sloveniji), med njimi preko 30 vrst z rdečega seznama ogroženih vrst, preko 20 zavarovanih, za nekatere je v evropskem merilu potrebno ohranjati habitate znotraj omrežja Nature 2000. Kljub velikemu številu že znanih vrst ob vsakem novem pregledu terena odkrijemo več deset novih vrst. Z nadaljevanjem inventarizacije želimo pokriti sezonske habitatne vrzeli, glede na dosedanje stanje inventarizacije.

5.2 Izvajanje popisa in štetje ter spremljanje populacije ptic

V zimskem času bomo ponovno izvedli zimsko štetje ptic (IWC), ki ga izvajamo v sodelovanju z DOPPS – om. V manjšem obsegu bomo ponovili popis ptic (1999, 2009, DOPPS), da pridobimo informacije o populacijskih trendih ogroženih in zavarovanih vrst. V sodelovanju z domačini pa bomo spremljali pojavnost redkih ptic (smrdokavra, vijeglavka, kosec). Popisi bodo deloma namenjeni tudi izobraževanju (usposabljanju) zaposlenih za samostojno izvajanje popisov.

5.3 Spremljanje stanja travniških sadovnjakov

V zadnjih letih so bili zasajeni številni novi nasadi visokodebelnih sadnih dreves. Skozi vse leto spremljamo stanje rasti mladih dreves in svetujemo lastnikom glede vzdrževanja.

5.4 Spremljanje in izvajanje košnje na suhih traviščih

Z lastniki suhih travišč na Vetrniku in Oslici smo vzpostavili dobro sodelovanje glede dogovarjanja o izvajanju košnje na teh traviščih. Zaradi upoštevanja navodil in priporočil ostaja stanje vrst suhih travišč v ugodnem stanju.

5.5 Varstvo in razvoj krajine

Nadaljevali bomo z analizo obstoječih razmer v krajini in tako redno spremljali stanje v krajini. Opisovali bomo rabo prostora, beležili trenutno stanje in tako omogočali beleženje sprememb v krajini.

Mozaična zgradba krajine zavarovanega območja nagovarja k spremljanju stanja v krajini predvsem s pomočjo fotografiranja in vnosa podatkov na karte.

Analizo bomo opravili za določeno zemljepisno območje ter se posvečali različnim krajinskim prvinam (sadovnjaki, drevesa, naravne vrednote, objekti kulturne dediščine, oblikovanje novih krajinskih ambientov,...).

5.6 Popisovanje in odstranjevanje invazivnih vrst

V letu 2013 smo začeli s popisom invazivnih tujerodnih rastlin, ki so se v zadnjih letih tudi znotraj Kozjanskega parka zelo razširile. Rezultate smo predstavili lokalnim prebivalcem in pripravili tudi izobraževanja o škodljivosti teh vrst. Popisovanje bomo izvajali tudi letos, vendar ga bomo nadgradili še z akcijo odstranjevanja le teh.

5.7 Spremljane pojavnosti vidre, bobra in čebelarja

V letošnjem letu bomo večjo skrb posvetili spremljanju pojavnosti vidre, bobra in čebelarja. Občasno dobivamo informacije o pojavljanju vidre v območju parka, pa tudi v biosfernem območju. Vidro in bobra smo v parku opazili tudi v letu 2013. Pri gnezdišču čebelarja vsako leto preštujemo gnezdilne pare in preverimo pogoje gnezdenja.

5.8 Raziskovanje in spremljanje stanja gliv

V Kozjanskem parku že vrsto let sodelujemo z Mikološko zvezo Slovenije. Rezultat sodelovanja je dokaz, da je območje Kozjanskega izredno pestro in zanimivo za glive. Raziskovanje v sodelovanju z Mikološko zvezo Slovenije bomo nadaljevali. V maju bomo gostili občni zbor Mikološke zveze Slovenije.

6 EKOLOŠKO OBNAVLANJE RAZVREDNOTENIH OBMOČIJ IN NJIHOVO VZDRŽEVANJE

V območju parka po industriji okoljsko razvrednotenih območij ni. Razvrednotenje je večinoma posledica urbanizacije s spremljajočo infrastrukturo – predvsem razpršene poselitve. Normativna ureditev parku ne daje možnosti vplivanja na izboljšanje takšnega stanja. Vendar pa z manjšimi akcijami in primeri dobrih praks vplivamo na prebivalce, da vedno bolj upoštevajo naravovarstvena merila. Lep primer so rastlinske čistilne naprave (RČN), ki jih je v tem prostoru v zadnjih letih nastalo že kar nekaj.

Z vključevanjem v razne okoljske in naravovarstvene projekte in podpiranjem tovrstnih projektov v izvedbi drugih organizacij posredno ali neposredno izboljšujemo stanje v urbanistično razvrednotenih območjih. Kot primer – gradnja centralne kurilne naprave na biomaso v Kozjem, podpora parka skozi projekt BIOEUPARKS.

7 IZVAJANJE KONVENCIJ IN MEDNARODNO SODELOVANJE

Na področju varstva narave so zavarovana območja – parki najboljši inštrument varstva in upravljanja. V okviru teh nalog izvajamo upravljanje biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje (MAB, UNESCO) in smo člani federacije Europarc. Zadnja leta aktivno sodelujemo s pisarno WWF (World Wildlife Foundation) za Balkan, ki se nahaja v Zagrebu.

7.1 Upravljanje biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje in izvajanje programa UNESCO MAB

Z razglasitvijo biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje in določitvijo, da je JZ KP upravljevec tega območja, je zavod pridobil nove naloge. Pogoji za delovanje biosfernega območja se do sedaj pokrivajo s sredstvi Urada za UNESCO, ki letno sofinancira akcije, ki jih izvajamo v okviru biosfernega območja.

V okviru upravljanja bomo izvajali tudi druge osveščevalne, izobraževalne in raziskovalne dejavnosti, ki bodo vezane na širši prostor biosfernega območja in s tem uresničevali načelo trajnostnega razvoja. Med ostalim bomo pripravili več računalniških predstavitev (PowerPoint) o značilnostih območja in jih objavili na spletu.

Povezovali se bomo tudi z ostalima dvema biosfernima območjema v Sloveniji in z izmenjavo izkušenj sledili načelom, ki jih narekuje program Človek in biosfera.

Smo tudi člani slovenskega medvladnega odbora Človek in biosfera.

7.2 Europarc

JZ KP je vključen v mrežo Europarc. Aktivnosti povezane s članstvom bomo nadaljevali tudi v letu 2014.

7.3 Oberer Bayerischer Wald

V letu 2014 načrtujemo obisk zaposlenih iz partnerskega naravnega parka Zgornji Bavarski gozd.

7.4 NP Risnjak

V letu 2014 načrtujemo obisk zaposlenih v JZ KP v partnerski Nacionalni park Risnjak.

7.5 WWF

V letu 2013 je sprejeta odločitev, da Kozjanski park, skupaj s Triglavskim narodnim parkom in Parkom Škocjanske jame sodeluje v postopku pridobitve »Charter for Sustainable Tourism«. Prvo izobraževanje je že bilo izvedeno, aktivnosti se nadaljujejo v letu 2014.

PRIORITETA II: NALOGE UREJANJA OBISKA IN OZAVEŠČANJA JAVNOSTI

1 VODENJE OBISKOVALCEV, RAZVIJANJE PRODUKTOV PARKA

S pripravo naravi prijaznega in organiziranega vodenja po zavarovanem območju, ki ga zaznamuje visoka stopnja biodiverzitete, številne naravne vrednote in elementi kulturne dediščine, pripomoremo k pozitivnemu doživljanju in dožemanju narave, okolja in parka, kar pa je tudi eden naših najpomembnejših ciljev.

Naložene naloge bomo izvajali v okviru naslednjih operativnih ciljev:

1.1 Tematsko interpretiranje in izobraževanje o zavarovanem območju

Ureditev prostora za informiranje o zavarovanem območju na gradu Podsreda

S predstavitvijo stalne zbirke glažutarskega stekla je na razpolago kletni prostor gradu Podsreda, ki ga bomo uporabili za predstavitev vsebin zavarovanega območja Kozjanskega parka. Predstavili bomo živo in neživo naravo, naravovarstveno pomembne habitate, Natura 2000 območja, biosferno območje Kozjansko in Obsotelje, dejavnosti upravljavca zavarovanega območja ter povezavo med načeli trajnostnega razvoja in varstvom narave.

Naravoslovna izobraževalna delavnica

Delavnica je namenjena učencem starim od 8 – 14 let, ki se šele spoznavajo z načeli varovanja narave. Učenci bivajo v zavarovanem območju in s pomočjo mentorjev spoznavajo glavne značilnosti le tega. Naš namen je, da jim skozi opazovanje, raziskovanje naravnih procesov približamo naravo in pomen ohranitve le te za naslednje generacije. V letu 2014 bomo razpisali tri naravoslovne izobraževalne delavnice. Povezali se bomo tudi z Zvezo organizacij za tehnično kulturo Slovenije. Udeleženci lahko tekom delavnice pridobijo naziv »Mladi varuh narave«.

Študentske raziskovalne delavnice

V času od maja do septembra bomo v dogovoru s študenti obeh univerz (Ljubljana in Maribor) pripravili različne tematske raziskovalne delavnice, kjer bodo študentje raziskovali floro in favno ter abiotske dejavnike zavarovanega območja. K omenjenim temam bomo priključili tudi manjšo skupino študentov z raziskovanjem etnološke dediščine. Za interdisciplinarni pristop smo se odločili v dogovoru z različnimi študentskimi društvi, ki tak način raziskovanja že izvajajo tudi drugod.

Naravoslovni dnevi

Že vrsto let pripravljamo za osnovne in tudi srednje šole naravoslovne in kulturne dneve.

Pri naravoslovnih vsebinah ponujamo naslednje teme:

1. Biodiverziteteta in zavarovana območja
2. Gozd
3. Geološka učna pot
4. Travniki sadovnjak in ekološko kmetovanje
5. Suhi travniki
6. Drevesni očaki
7. Bistrica od izvira do izliva
8. Zdrav odnos do okolja in narave

Ureditev učilnice na prostem pri ribniku Trebče in naravoslovne učilnice pri OŠ Koprivnica

Vedno večje povpraševanje po izvajanju naravoslovnih dni v Kozjanskem parku nas je privedlo do ideje, da zaradi kvalitetnejšega izvajanja le-teh ob ribniku na Trebčah uredimo manjšo učilnico na prostem. Naravne danosti, dostopnost in obstoječi objekti nudijo idealne pogoje. Lokacijo bomo opremili z informacijskimi tablami, mizami in klopami ter opremo za izvajanje opazovanj.

Na pobudo osnovne šole Koprivnica bomo sodelovali pri vzpostavitvi naravoslovne učilnice v okolici šole, ki bo vsebinsko pokrivala botaniko zavarovanega območja. Te vsebine bomo uporabili za nadgradnjo parkovnih izobraževalnih tem.

Projekt Zlato jabolko

Z Gimnazijo Center Celje in sicer z dijaki drugih letnikov bomo tudi v letu 2014 izvedli projekt, ki smo ga poimenovali Zlato jabolko. Gre za sodelovanje med profesorji gimnazije in zaposlenimi strokovnimi delavci parka, ki skupaj zastavimo izobraževalne vsebine, s katerimi skušamo dijake seznaniti s pomenom zavarovanih območij, z vsebinami, s katerimi se ukvarjamo in jih na koncu motivirati k lastnemu razmišljanju o priložnostih, ki jih oni vidijo v zavarovanem območju. Delo bo potekalo na suhih travnikih Vetrnika in v visokodebelnih sadovnjakih ter na gradu Podsreda.

Likovno ustvarjanje gimnazijcev Gimnazije Center Celje

Kot nadgraditev projekta Zlato jabolko bomo organizirali likovno kolonijo gimnazijcev, ki bo vezana na naravoslovno tematiko. Sodelujoče bomo seznanili z vsebinami in namenom zavarovanega območja ter jih predstavili domačinom, ki bodo sodelovali pri izvedbi likovne kolonije.

Pod mentorstvom profesorjev likovne vzgoje bodo gimnazijci v poletnem času likovno snovali na območju Kozjanskega parka. Njihova dela, ki bodo upodabljala pokrajino, naravo in delo domačinov bodo razstavljeni na gradu Podsreda. Gre za prvi tovrstni projekt, s katerim želimo okrepiti poznavanje zavarovanega območja Kozjanskega parka pri srednješolski mladini.

Mentorstva

V JZ KP opravljajo obvezno praktično usposabljanje študentje in dijaki naravovarstva. S pomočjo naših mentorjev spoznajo zavarovano območje in se seznanijo s praktičnim delom strokovnih sodelavcev. Letno opravlja pri nas prakso od 5 – 10 dijakov in študentov.

Gre za usklajevanje in spremljanje seminarских, diplomskih in drugih raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem. Izvajanje znanstvenih raziskav na območju regijskega parka s strani raziskovalnih organizacij, univerz in posameznikov pomembno prispeva k celovitemu poznavanju abiotskih in biotskih značilnosti

narave ter medsebojnih odnosov in procesov.

V tem letu načrtujemo redno dopolnjevanje in vzdrževanje evidence podatkov o raziskavah in sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami.

1.2 Vključevanje javnosti v varstvo okolja in narave

Za osveščanje prebivalcev in obiskovalcev zavarovanega območja skozi celo leto pripravljamo različne tematske dneve, s katerimi se vključujemo v obeleževanje svetovnih dni posvečenih varstvu okolja in narave. Prav tako pripravljamo dogodke, s katerimi želimo vplivati na boljše poznavanje našega dela in poslanstva znotraj zavarovanega območja.

1.2.1 Praznik Kozjanskega jabolka

Tradicionalno in osrednjo prireditev Kozjanskega parka bomo v letu 2014 izvedli že petnajstič zapovrstjo. Prireditev bo potekala drugi teden v oktobru. Ob sejemskega dogajanja bomo pripravili pohod po travniških sadovnjakih, predavanja, razstave in fotografski extempore. V letu 2013 smo prvim trem proizvajalcem in ponudnikom znotraj Kozjanskega parka podelili kolektivno blagovno znamko Sožitje. S tovrstno podelitvijo bomo nadaljevali in vsem ki bodo izpolnili pogoje za pridobitev znamke v letu 2014, le-to podelili ob Prazniku kozjanskega jabolka. S strani obvezno prisotne zdravstvene oskrbe med dogodkom smo bili opozorjeni, da bi bilo smiselno nabaviti defibrilator, lociran na upravi parka, ker imamo tudi tekom leta precej obiskovalcev. Defibrilator bomo nabavili in nekaj zaposlenih ustrezno izobrazili za uporabo naprave v letu 2014.

1.2.2 Ekološka tržnica na gradu Podsreda – Festival ekološke hrane

V preteklem letu smo na gradu Podsreda izvedli prvo ekološko tržnico z naslovom »Festival ekološke hrane«. Namen organiziranja festivala je večplasten:

- Podpora ekološki pridelavi hrane je skladna z vsemi usmeritvami zavarovanega območja
- Ekološko kmetijstvo je na Kozjanskem podpoprečno zastopano
- Obstaja interes ekoloških pridelovalcev hrane po povezovanju in boljši promociji
- Vzpostavitev nove dobre parkovne prakse

Festival je bil med vsemi akterji dobro sprejet, zato ga bomo organizirali tudi v letu 2014 v mesecu juniju in ga bo spremljala srednjeveška animacija. Celotni festival pripravimo v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo.

1.2.3 Dan voda

Obeležili bomo mednarodni dan voda in v sodelovanju s parkovnimi OŠ preverili kvaliteto voda v njihovi okolici.

1.2.4 Dan Zemlje

Kot vsako leto doslej bomo tudi letos izbrali temo Dneva Zemlje in za osnovnošolce razpisali literarni natečaj. V sodelovanju s knjižnicami bomo pripravili predavanje Jožeta Kosca.

1.2.5 Dan biodiverzitete in dan parkov

Pripravili bomo predstavitev raziskovalnih nalog osnovnošolcev, ki so vključeni v Mrežo šol biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje.

1.2.6 Dan okolja

Pripravili bomo tradicionalni pohod po Kozjanskem parku.

1.2.7 Tradicionalna čistilna akcija

Vsako leto v spomladanskem času se priključimo vseslovenski čistilni akciji. Na zavarovanem območju skupaj z lokalnim prebivalstvom očistimo vsaj eno divje odlagališče.

1.2.8 Sodelovanje pri ureditvi Vodne učne poti v Lesičnem

Z Osnovno šolo Lesično in Občino Kozje bomo sodelovali pri ureditvi in označitvi že zastavljene vodne učne poti, ki bo služila za izobraževanje osnovnošolcev, hkrati pa bo še en produkt več, ki si ga bodo lahko ogledali obiskovalci občine in zavarovanega območja.

Vodna učna pot poteka znotraj območja Natura 2000 (Kozjansko) in točke ob poti bodo vključevale tudi informacije o kvalifikacijskih vrstah za to območje.

1.2.9 Sodelovanje pri ureditvi poti ob Sotli

Že vrsto let sodelujemo s Turističnim društvom Bizeljsko pri vzpostavljanju mreže Bizeljskih pešpoti. Rezultat so štiri urejene pešpoti. Še zadnja v sklopu je Pot ob Sotli, ki jo bomo pomagali urediti v tem letu.

1.3 Splošno vodenje obiskovalcev v zavarovanem območju

Dograjevali bomo že ustaljena vodenja v zavarovanem območju, ki potekajo po učnih in pešpoteh, vključujejo obisk nekaterih naravnih vrednot in kulturne dediščine in sicer tako, da bomo obiskovalcem parka vsebine predstavili na najbolj privlačen in zanimiv način. Ugotavljamo, da je potrebno obiskovalce bolj poučiti o vsebinah naravovarstvenih terminov in o medsebojni soodvisnosti elementov biotske raznovrstnosti, tudi v povezavi z abiotičnim svetom in vplivi človeka v prostoru.

Velja ugotovitev, da je struktura obiskovalcev parka izjemno pestra – od domačinov, ki se udeležujejo raznih dogodkov, klasičnih turistov, popotnikov, organiziranih skupin (npr. upokojenci, romarji,...), do osnovnošolske, srednješolske in študentske mladine. Park pogosto obiskujejo tudi eksperti za posamezna področja.

1.4 Interpretacija kulturne krajine

Že vrsto let pripravljamo za osnovne in tudi srednje šole tematske izobraževalne dneve, ki sovpadajo z njihovim učnim načrtom.

Izobraževalne teme so naslednje:

1. Nega kulturne dediščine
2. Spoznavanje srednjeveškega življenja na gradovih – Grad Podsreda
3. Uporaba vodnih virov nekoč in danes na primeru Levstikovega mlina
3. Spoznavanje naše polpretekle zgodovine in razlogov za ustanovitev Spominskega parka
Trebče – današnjega Kozjanskega parka (Kolarjeva in Javerškova domačija)
4. Pomen srednjeveških trgov – trg Podsreda
6. Naravni spodmol in njegova raba skozi stoletja – Lurška jama

Velikonočne in božične delavnice

Delavnice so namenjene osnovnošolcem in lokalnim prebivalcem, ki skupaj z nami na delavnicah oživljajo praznične običaje z izdelovanjem različnega okrasja, prazničnih predmetov, ki so lahko v tem času primerno darilo za naše bližnje.

Z igro do dediščine

V Tednu otroka, ki ga obeležujemo v mesecu oktobru, Pedagoška sekcija Skupnosti muzejev Slovenije (SMS) organizira akcijo Z igro do dediščine. V akcijo se vsako leto vključi tudi JZ KP z najrazličnejšimi delavnicami (izdelki iz gline, stekla, naravnih materialov...).

Igriva arhitektura

V letu 2012 smo se prvič vključili v projekt Igriva arhitektura, ki se izvaja pod okriljem Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije. Delavnice so namenjene učencem osnovnih šol in jih izvajajo priznani slovenski arhitekti in drugi strokovnjaki na področju prostora in arhitekture. V projekt se bomo vključiti tudi v letu 2014.

Dnevi evropske kulturne dediščine

Pridružili se bomo dnevom Evropske kulturne dediščine in pripravili ogled objektov kulturne dediščine, ki so težje dostopni obiskovalcem.

Jabolčne jedi

Na pobudo prof.dr. Janeza Bogataja smo sklenili opraviti terensko raziskavo o jabolčnih jedeh , ki so jih nekdej pripravljale kozjanske gospodinje. Obiskali bomo nekaj informatorjev, zbrane recepte bomo predstavili omenjenemu prof. dr. J. Bogataju ter pripravili smernice za naprej.

2 VZPOSTAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE PARKOVNE INFRASTRUKTURE

Vzpostavljanje in vzdrževanje parkovne infrastrukture omogoča vodeno, nadzorovano in doživeto obiskovanje parka.

Naložene naloge bomo izvajali v okviru naslednjega operativnega cilja:

2.1 Vzdrževanje in obnavljanje infrastrukture

Konec leta 2013 upravljamo z naslednjo parkovno infrastrukturo:

- Pešpot Podsreda
- Geološka učna pot na Rudnico in Virštanj
- Pešpot Pilštanj
- Naravoslovna učna pot Travniki na Vetrniku
- Bizeljske pešpoti: Pot k repnicam, Vidova pot, Grajska pot in Pot po Orešju
- Gruska jama – naravna vrednota
- Davjek – kraški izvir v Dekmanci
- Žličar – kalni osamelec
- Zelenjak – soteska reke Sotle
- Vodna učna pot Bistrica ob Sotli
- Info točka na Čerčkovi domačiji
- Rastlinska čistilna naprava pri upravi JZ KP
- Lurška jama
- informacijski center v Podsredi

V informacijskem centru v Podsredi (info soba na upravi parka, Adamičeva hiša) bomo v letu 2014 nadaljevali z urejanjem naravoslovno-izobraževalnega centra. Načrtujemo postavitev razstavne vitrine za izdelke ustvarjene na temo »jabolko« (imamo več eksponatov v zbirki), potrebno je nabaviti nov projektor, dva govorniška pulta, dostop do info sobe za invalide, ter sadjarsko meteorološko postajo. V Adamičevi hiši (stavba nasproti uprave parka) je uporaben spodnji razstavni prostor v katerem smo v letu 2013 gostili razstavo Prirodoslovnega muzeja Slovenije o žuželkah. V prostoru bomo uredili razsvetljavo. Oba prostora sta tekom leta predmet obiska številnih in raznolikih skupin, ter posameznikov. V prostorih so na voljo multivizijske predstavitve vsebin parka, naravoslovne razstave, predavanja različnih strokovnjakov in sestanki za potrebe uveljavljanja parkovnih načel.

Pri navedeni parkovni infrastrukturi gre za informacijske in usmerjevalne table (vzdrževanje in menjava dotrajanih tabel in nosilnih stebrov), čiščenje poti (košnja, utrjevanje terena, odstranjevanje grmovja in podrtega drevja) in dostopov do naravnih vrednot, ki so urejene za ogled.

3 ZAGOTAVLJANJE PREPOZNAVNOSTI ZAVAROVANEGA OBMOČJA

Tudi v letu 2014 bomo nadaljevali z aktivnostmi informiranja in ozaveščanja, promocije in trženja. Skupaj s centrom zdraviliškega turizma v bližini zavarovanega območja (Terme Olimia), TIC-i in ostalimi zavarovanimi območji se bomo udeležili sejmov in izvedli promocijske nastope v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji in Hrvaški.

3.1 Dogodki in tematski dnevi

3.1.1 Dan muzejev

V letu 2014 se bomo vključili v mednarodno akcijo obeležitev dneva muzejev.

3.1.2 Poletna muzejska noč in večer pod češnjo

Kozjanski park se bo tudi v letošnjem letu pridružil skupni akciji slovenskih muzejev »Poletna muzejska noč«, ki poteka tretjo soboto v mesecu juniju. Namen akcije je ponuditi obiskovalcem ogled naših ustanov v večernih urah. Zaradi racionalizacije stroškov bomo letošnjo Poletno muzejsko noč združili z Večerom pod češnjo.

Večer pod češnjo smo prvič izvedli leta 2006. Kulturna druženja je skupaj z nami soustvarjal vse do leta 2011 Marjan Marinšek, ki je istega leta žal preminul. Tradicionalno so Večeri pod češnjo potekali na dvorišču uprave Kozjanskega parka v Podsredi pod staro češnjo. V Kozjanskem parku smo sklenili, da bomo z njegovim delom nadaljevali tudi v prihodnje in tako ohranili spomin nanj.

3.1.3 Tradicionalni pohod po Emini romarski poti

Tradicionalni pohod po Emini romarski poti bomo izvedli v soboto, 28. junija 2014.

3.1.4 Novinarska konferenca

V letu 2014 bomo v jesenskem času izvedli novinarsko konferenco, kjer bomo predstavili naše dosežke v letu 2014 in napovedali tradicionalni Praznik kozjanskega jabolka.

3.1.5 Sodelovanje na ekoloških in turističnih sejmih ter kulturnem bazarju

Pri promocijski dejavnosti sodelujemo z razvojnimi agencijami, TIC-i, centri zdraviliškega turizma, turističnimi agencijami in mediji. Pri predstavljanju parka na sejmih vedno bolj sodelujemo z ostalimi zavarovanimi območji Slovenije. Pri odločitvi o udeležbi na sejmu je najpomembnejši kriterij razmerje med stroški in učinkovitostjo dogodka.

Kozjanski park vsako leto kot član Skupnosti muzejev Slovenije sodeluje tudi na Kulturnem in Otroških bazarjih.

3.1.6 Sodelovanje z lokalnimi mediji

Štajerski val, Posavski obzornik in časopis Oko so naši lokalni mediji s katerimi imamo sklenjene letne pogodbe. V vsakem od naštetih časopisov imamo zakupljeno določeno število strani na katerih so objavljeni članki za katere izrecno želimo, da se pojavijo v lokalnih medijih in jih tudi sami pripravimo.

Vse ostale objave naših dogodkov in objave o naši dejavnosti pa so brezplačne in jih mediji objavijo glede na zanimivost dogodka za javnost. S pogodbenimi odnosi lažje dosegamo nižje cene storitev.

3.2 Informacijsko-promocijska gradiva in publikacije

V letu 2014 načrtujemo v skladu s finančnimi možnostmi izdajo zloženek, ki jim poide zaloga, eno številko časopisa Sožitje ter plakat Stare sorte jabolk.

Natisnili bomo Vodnik po bizeljskih pešpoteh v sodelovanju s Turističnim društvom Bizeljsko, KS Bizeljsko in Občino Brežice. Prav tako imamo namen izdati Fotografsko monografijo Kozjansko. Vodnik in monografijo bomo izdali le v primeru, da pridobimo sponzorska sredstva, zato ta zneska nista prikazana v finančni opredelitvi.

Mesečno pripravljamo tudi elektronsko predstavitev narave Kozjanskega parka, ki jo posredujemo preko elektronskih medijev. S predstavitvami smo pričeli že v lanskem letu in ker so prinesle zelo pozitiven odziv bomo z njimi nadaljevali tudi v letu 2014.

3.3 Spletna stran

Vzdrževanje in posodabljanje spletnih strani

Spletno stran Kozjanskega parka (www.kozjanski-park.si) bomo v letu 2014 posodobili v smislu obogatitve vsebine in lažjega urejanja.

Preko projekta »Od vijeglavke do soka« smo vzpostavili dodatno spletno stran (www.travniski-sadovnjaki.si). Tudi to spletno stran urejamo sami oz. v sodelovanju s projektnimi partnerji.

Poleg tega smo eden od skrbnikov turističnega portala www.slovenia.info in sicer za območje Kozjanskega parka.

V letu 2011 smo vzpostavili zelo dobro obiskan Facebook-profil, ki ga redno dopolnjujemo s svežimi informacijami.

3.4 Monitoring obiska

Spremljanje števila obiskovalcev

Na objektih, kjer imamo voden obisk (Grad Podsreda, Kolarjeva domačija, ogled multivizije, učne poti, naravne vrednote), mesečno spremljamo število obiskovalcev.

3.5 Podatkovni in dokumentacijski fond

Urejanje in posodabljanje podatkovnih zbirk

GIS je ključni podporni sistem vsem strokovnim nalogam, analizam in načrtovanju varstva v Kozjanskem parku, kjer pri svojem delu uporabljamo programski paket Arc view in Arc Gis.

V letu 2014 načrtujemo:

- urejanje kartografskih podlag in prostorskih podatkov (ortofoto, zemljiški kataster, raba tal itd),
- pregled obstoječih podatkov ter morebitno nadgraditev z novimi vsebinami,
- pripravo različnih strokovnih grafičnih podlag za potrebe upravljanja zavarovanega območja,

- v sodelovanju z ZRSVN bomo v letu 2014 dopolnjevali podatke v naravovarstvenem atlasu.

V Kozjanskem parku vodimo in dopolnjujemo dokumentacijske fonde, ki nam služijo pri delu upravljalca zavarovanega območja.

V okviru delovanja Javnega zavoda je nastal obsežni arhiv Kozjanskega parka, ki ga je potrebno v naslednjih letih zaradi prostorske stiske urediti in v skladu s predpisano zakonodajo izvršiti izločanje materiala.

3.6 Zagotavljanje trajnostnega razvoja območja in trženja

Ker Kozjanski park prvenstveno krepi svoje naloge na področju ohranjanja narave, se obseg dela zaposlenih na področju razstavne dejavnosti in organizacije glasbenih seminarjev krči, prav tako obseg sredstev, namenjenih tej dejavnosti.

Obseg dela se je posledično povečal na prioriteti I-Varstvene, upravljalvske in nadzorne naloge, kjer opravimo več kot 60% svojega dela. Grad Podsreda kot upravljavec potrebujemo za uveljavljanje parkovnih načel, saj je objekt tekom leta zelo dobro obiskan. Razstave različnih avtorjev so vse bolj vezane na motiviko iz narave, v gradu pa z letom 2014 nastaja tudi parkovno informacijsko središče (seznanjanje z osnovnimi naravovarstvenimi pojmi in parkovnimi vsebinami). S Prirodoslovnim muzejem Slovenije se že dogovarjamo kako bi lahko določene razstave preselili v naše prostore. Grad ima svojo prepoznavnost ustvarjeno v desetletjih aktivnega dela tudi na področju kulture, zato je ta del smiselno v določenem deležu ohranjati tudi v bodoče. V letu 2014 bomo za razstavno dejavnost porabili le še 3,6% lastnih sredstev.

Glasbene seminarje v Kozjanskem parku izvajamo že celih 20 let in so zelo prepoznani v celotni Sloveniji in tudi izven naših meja. To pa prispeva k promociji in seveda tudi prepoznavnosti Kozjanskega parka kot celote, saj vse udeležence vedno seznanimo tudi z naravnimi vrednotami v parku. O glasbenem poletju je veliko zapisanega tudi v različnih medijih, kjer pa je vedno omenjeno tudi zavarovano območje. Celotni strošek glasbenega poletja je pokrit iz kotizacij udeležencev.

3.6.1 Razstavna dejavnost

Z našo razstavno dejavnostjo dvigujemo stopnjo poznavanja in prepoznavnosti zavarovanega območja ter izobražujemo in ozaveščamo prebivalce in obiskovalce zavarovanega območja. Z razstavno dejavnostjo dvigujemo število obiskovalcev zavarovanega območja. Razstave prirejamo tako na gradu Podsreda, kot tudi v Slovensko-bavarski in Adamičevi hiši.

3.6.2 Glasbeno poletje

Glasbeno poletje na gradu Podsreda ima v Kozjanskem parku že dolgoletno tradicijo, saj ga bomo v letu 2014 izvedli že dvajsetič in je v lokalnem okolju postalo že nepogrešljiva stalnica, ki popestri poletne mesece tako za lokalno prebivalstvo kot za obiskovalce zavarovanega območja. V letu 2014 bomo organizirali pet mojstrskih seminarjev (harfa, klarinet, prečna flavta, trobenta in violončelo). Glasbeni seminarji so namenjeni izobraževanju in so hkrati kulturna ponudba lokalnemu prebivalstvu in obiskovalcem. Seminarje spremljajo uvodni koncerti profesorjev seminarja in zaključni koncerti slušateljev seminarja.

Pri glasbeni dejavnosti sodelujemo z umetniškim vodjem programa Andrejem Zupanom, ki deluje kot profesor klarineta na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana in kot docent za klarinet na Akademiji za glasbo v Ljubljani ter z Glasbenimi šolami znotraj Slovenije in Hrvaške.

Celotni programski stroški glasbenega poletja se pokrijejo s prejetimi kotizacijami udeležencev seminarjev.

PRIORITETA III: RAZVOJNE NALOGE

Razvojne naloge:

- usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in dediščine,
 - vključevanje v turistično ponudbo in spodbujanje naravi prijaznega turizma
- bomo prvenstveno izvajali v okviru projektov, ki jih že izvajamo. Razvijali pa bomo tudi blagovno znamko in sodelovali z lokalnimi skupnostmi.

1 IZVAJANJE PROJEKTOV IN PRIPRAVA NOVIH PROJEKTHNIH PREDLOGOV

Z izvajanjem projektnih dejavnosti pripomoremo k dodatnemu izvajanju nalog, ki prispevajo k doseganju ciljev varstva narave, trajnostnega razvoja in rabe naravnih virov v zavarovanih območjih.

Naložene naloge bomo izvajali v okviru naslednjih operativnih ciljev:

1.1 Domači in mednarodni projekti v izvajanju

1. »PILGRIMAGE EUROPE SI-AT«

- Projekt se izvaja v okviru 2. skupnega javnega razpisa OP SI-AT 2007-2013
- Vodilni partner je Diözese Graz-Seckau, sodelujejo še štiri slovenski in avstrijski partner (JZ KP, Razvojna agencija Kozjansko, RISO Zavod za razvoj in izboljšanje infrastrukture ter socialnega okolja, Znanstveno raziskovalno središče Bistra Ptuj in Steirische Tourismus GmbH).
- Projekt traja od 1.10.2010 do 30.9.2014.
- S projektom bomo zasnovali široko mrežo romarskih poti in romarskih središč z namenom njihove skupne promocije in trženja. Projekt bo vključil, promoviral in tržil že obstoječe romarske poti (Emina, Martinova in Jakobova) in središča pod skupno »blagovno znamko« in s tem postavil temelje romarskega turizma v večjem delu Slovenije.

Vrednost celotnega projekta: 1.527.696,07 €

Vrednost projekta za JZ KP: 285.980,00 €

Predvideni izdatki za 2014: 158.000,00 €

Potrebna lastna udeležba 2014: 8.000,00 €

Strošek blaga in storitev 2014: 158.000,00 €

2. Priložnosti v posavskih tradicionalnih sadovnjakih

- Projekt je prijavljen na razpis LEADER 2012, 4. Poziv LAS Posavje.
- Vodilni partner projekta je Zavod VERBENA d.o.o. Sodelujejo še trije partnerji: JZ KP, Zavod SVIBNA, Kulturno društvo SVIBNA.
- Projekt se je začel 1.02.2013 in se zaključi 1.03.2014.
- Cilj projekta je vzpostavitev mreže kolekcijskih vzorčnih nasadov in skozi izobraževanje vzpostaviti nove sadjarske mojstre s poudarkom na permakulturi.

Vrednost celotnega projekta: 53.000,00 €

Vrednost projekta za JZ KP: 20.000,00 €
Predvideni izdatki za 2014: 2.000,00 €
Strošek dela v letu 2014: 1.000,00 €
Strošek blaga in storitev 2014: 1.000,00 €

3. Izkoriščanje potencialne biomase v EU parkih »BIOEUPARKS«

- Projekt je bil prijavljen v okviru IEE Program (Intelligent Energy Europe).
- Vodilni partner je Sila National Park iz Italije, poleg njega pa je v projekt vključenih še enajst partnerjev in sicer iz Italije, Madžarske, Bolgarije, Romunije, Avstrije, Slovenije, Nemčije in Nizozemske.
- Projekt se je začel izvajati 1. aprila 2013 in bo trajal šestintrideset mesecev.
- Cilj projekta je skozi različna mednarodna srečanja raziskati in ustvariti optimalne pogoje za izkoriščanje biomase v naravnih parkih Evrope.

Vrednost celotnega projekta: 1.499.241,00 €
Vrednost projekta za JZ KP: 105.766,00 €
Predvideni izdatki za 2014: 14.000,00 €
Potrebna lastna udeležba 2014: 3.500,00 €
Strošek dela v letu 2014: 12.000,00 €
Strošek blaga in storitev 2014: 2.000,00 €

4. Histcape

- V okviru projekta INTERREG IVC HISTCAPE bomo izvedli analizo izbrane regijske dobre prakse povezovanja naravne in kulturne dediščine, opredelitev elementov nadgradnje sistema EU-CHIC za kulturne krajine in predlog dopolnitve ustreznih razvojnih dokumentov za vključevanje naravnih in kulturnih potencialov v razvoj regije v okviru projekta.
- Pri tem kot zunanji izvajalec sodelujemo z Univerzo v Ljubljani, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo, ki je partner v omenjenem projektu.
- Projekt se je pričel izvajati 01.01.2012 in se zaključuje 31.12.2014.

Vrednost projekta: 15.000 €

1.2 Priprava in prijava projektov v letu 2014

Vsekakor bomo v letu 2014 spremljali različne razpise. Udeležba s projekti (ali partnerstvom) na razpisih bo odvisna od parkovnih ciljev in interesov, vsebine razpisa in seveda finančnih možnosti zagotavljanja lastne udeležbe. Prioritetni so razpisi s področja varstva narave. Prioritetni interes parka je naravovarstveno izobraževalen in promocijski.

2 RAZVIJANJE BLAGOVNE ZNAMKE

Že desetletje smo imeli registrirano blagovno znamko Sožitje, ki pa je bila registrirana kot individualna blagovna znamka. V letu 2013 smo zaščitili kolektivno blagovno znamko Sožitje-Kozjanski park in jo prvim trem proizvajalcem in ponudnikom že podelili. Aktivnosti v zvezi s podeljevanjem kolektivne blagovne znamke bomo nadaljevali tudi v letu 2014 in sicer bomo ob Festivalu ekološke hrane in/ali Prazniku kozjanskega jabolka vsem, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev znamke, le-to podelili.

3 SODELOVANJE Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI

Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi je ena od nalog, ki nam jo posebej nalaga 133. člen Zakona o varstvu narave in sicer pri doseganju namena zavarovanja in zastavljenih ciljev varstva in razvoja zavarovanih območij.

V letu 2014 načrtujemo novost glede sodelovanja z lokalnimi skupnostmi in drugimi organizacijami. Različna predavanja s področja varstva narave bomo organizirali na različnih primernih lokacijah v območju parka/biosfernega območja. S tem bomo širili krog slušateljev in s sodelovanjem z institucijami zmanjševali stroške organizacije tovrstnih predavanj.

3.1 Priprava skupnih projektov

Z lokalnimi skupnostmi bomo v okviru možnosti sodelovali tudi pri pripravi projektnih predlogov, ki bodo namenjeni predvsem trajnostnemu razvoju tega območja.

3.2 Inicijacija in pomoč pri ustanovitvi Kozjanskega društva lastnikov gozdov

Organiziranje lastnikov gozdov v združenje je pomembno s stališča lažjega uveljavljanja naravovarstvenih smernic v sicer izredno lastniško razdrobljenih gozdovih v parku. Poenotenje pretoka informacij je pomembno tudi za kvalitetnejše gospodarjenje z zasebnimi gozdovi in nenazadnje tudi za doseganje boljših poslovnih rezultatov gospodarjenja v zasebnih gozdovih. Območje parka je nadpovprečno gozdnato, lastniško zelo razdrobljeno. Po denacionalizacijskih procesih je v območju nastalo nekaj večjih lastnikov gozdov. Park bo v letu 2014 sprožil postopek organiziranja društva/združenja, nudil prostor za sestajanje, ipd.; s ciljem, da se društvo/združenje osamosvoji in samostojno deluje naprej. Pri ustanavljanju društva sodelujemo z Zavodom za gozdove Slovenije in Kmetijsko gozdarsko zbornico. Začetni pogovori glede ustanovitve društva so bili že izvedeni v letu 2013, v nadaljevanju bomo skupaj z omenjenima službama naše dogovore predstavili lastnikom gozdov in tako ugotovili kakšna je njihova pripravljenost za ustanovitev oz. za sodelovanje v društvu.

4 UPRAVLJANJE Z NEPREMIČNINAMI, KI SO V LASTI USTANOVITELJA

Naložene naloge bomo opravljali v okviru naslednjega operativnega cilja:

4.1 Izvajanje aktivnosti za gospodarno upravljanje z nepremičninami

JZ KP upravlja z nekaj objekti oziroma stavbami, med katerimi jih je nekaj znotraj posameznih kulturno–dediščinskih oziroma spomeniških kompleksov:

- trg Podsreda-Sotoškova domačija – uprava – v lasti,
- Slovensko-bavarska hiša – v najemu za potrebe sadjarskega centra, razstavnih dogodkov, delavnic, knjižnice in prenočitvenih kapacitet
- Adamičeva hiša – v lasti
- spomeniški kompleks Trebče (Kolarjeva domačija) – v upravljanju
- Križev pot na Stare svete gore nad Podsredo – v lasti
- grad Podsreda – v upravljanju
- podeželski dvorec Kozje – v lasti
- kolekcijski sadovnjak na Čerčkovi domačiji v Zaravnem – v lasti
- stanovanjska hiša v Bistrici ob Sotli (nekdanja uprava parka) – v lasti, se prodaja
- Fiketova domačija v Lesičnem – v lasti, se prodaja
- Javerškova domačija v Trebčah – v lasti.

Poslovne stavbe in gospodarske objekte v lasti ali upravljanju JZ KP bomo redno vzdrževali tudi s pomočjo treh delavcev, zaposlenih preko javnih del.

V letu 2013 smo načrtovali prodajo stanovanjske hiše v Bistrici ob Sotli in Fiketove domačije v Lesičnem. Z aktivnostmi glede prodaje bomo nadaljevali v letu 2014. Fiketova domačija je zaradi dotrajanosti in potencialnega ogrožanja okolice (ob cesti) v postopku preklica razglasitve statusa kulturne dediščine lokalnega pomena in v postopku pridobitve rušitvenega dovoljenja. Prodaja domačije je oglaševana na spletnih nepremičninskih straneh.

Podeželski dvorec Kozje trenutno ni v rabi in ga Kozjanski park za svojo dejavnost nujno ne potrebuje. Interes zanj kaže občina Kozje in odprta je možnost, da bo prišlo do menjave nepremičnin tako, da Grad Podsreda preide v last Kozjanskega parka, ki ga že upravlja. Dvorec Kozje pa bi prešel v last občine Kozje. Če ta menjava ne bo realizirana, bo nekaj prostorov podeželskega dvorca v Kozjem z letom 2014 najverjetneje oddano v gospodarski najem. Ostali del podeželskega dvorca je na razpolago za najem za predvidoma gospodarsko rabo.

Iz kupnine za prodane nepremičnine (Fiketova domačija predvidoma 10.000 EUR, stara upravna stavba parka v Bistrici ob Sotli predvidoma 60.000 EUR) načrtujemo nakup kmetijskih zemljišč pod upravno stavbo v Podsredi (predvidoma 7.000 EUR), za uveljavljanje predkupne pravice na zemljiščih z naravovarstvenim pomenom (predvidoma 15.000 EUR), za obnovo prostorov uprave JZ KP ter za rešitev prostorske stiske zavoda z obnovo Adamičeve hiše v Podsredi (predvidoma 48.000 EUR).

V letu 2014 pričakujemo zaključek postopka dražbe nekaterih nepremičnin v trgu Podsreda. Na dražbi je tudi njiva neposredno pod upravno stavbo, katero nujno potrebujemo za razvoj drevesničarstva starih sadnih sort. Skozi uveljavljanje predkupne pravice sodelujemo na dražbi, kljub temu, da zaradi zmanjševanja finančnih sredstev v letu 2014 še ne vidimo vira za nakup parcele, ARSO pa nam sredstev za uveljavljanje predkupne pravice ne zagotavlja.

5 UPRAVLJAJNE S KADRI

5.1 Upravljanje s kadri

V JZ KP na podlagi kadrovskega načrta Vlade in MKO-ja zmanjšujemo število redno zaposlenih. Koncem leta 2012 se je redno upokojila ena uslužbenka. Njeno delo smo prerazporedili med sodelavce, vseeno pa bi potrebovali nadomestno zaposlitev, ker gre za zelo zahtevna dela v računovodstvu. Leto 2013 zaključujemo in v leto 2014 vstopamo z 18 zaposlenimi.

Konec leta 2013 je odšla na porodniški dopust uslužbenka. Za čas porodniškega dopusta smo zaposlili eno osebo. Konec leta 2013 nas je tako zaposlenih 18 oseb. Konec leta 2014 se bo število zaposlenih zmanjšalo na 17 oseb (konec nadomeščanja porodniškega dopusta). V leto 2015 bomo torej vstopili s 17 zaposlenimi.

V skladu z določili pravilnika o naravovarstveno-nadzorni službi bomo v letu 2014 opremili javne uslužbenke z zaščitnimi delovnimi oblekami.

Na Zavod za zaposlovanje, območna služba Celje smo prijavili in dobili odobren program za sofinanciranje javnih del za:

- dve osebi za obdobje enajst mesecev na programu Ohranjanje in varovanje kulturne krajine, gozdov, obnove vasi ter
- eno osebo za obdobje deset mesecev na programu Pomoč v muzejih, galerijah in arhivih.

Dela, ki jih bodo opravljale vključene osebe v programu Ohranjanje in varovanje kulturne krajine, gozdov, obnove vasi:

- pomoč pri obnovi travniških sadovnjakov
- pomoč pri vzdrževanju infrastrukture regijskega parka
- pomoč pri ohranjanju značilnosti tradicionalnih krajin
- pomoč pri urejanju tematskih poti
- izvajanje ukrepov proti zaraščanju

Dela, ki jih bo opravljala vključena oseba v programu Pomoč v muzejih, galerijah in arhivih:

- pomoč pri pripravi razstav in drugih dogodkov izvedenih v kozjanskem parku
- pomoč pri izvajanju pedagoških programov
- pomoč pri urejanju gradiva
- pomoč pri informiranju obiskovalcev
- pomoč pri nadzorovanju gibanja obiskovalcev v razstavnih prostorih

Uslužbencem JZ KP so v programu dela podrobno določene strokovne delovne naloge v okviru učinkovitih ur.

6.2 Izobraževanje delavcev Kozjanskega parka

Izobraževanje zaposlenih v JZ KP se bo izvajalo z udeležbo na strokovnih srečanjih, seminarjih, delavnicah ter spremljanjem strokovne literature in revij. Prioriteto imajo izobraževanja, ki bodo zastonj, oz. cenovno dostopna. Če bodo tovrstna izobraževanja organizirana in cenovno dostopna, se bomo udeležili izobraževanja za naravovarstvene nadzornike in za prekrškovni organ, pedagoško andragoških tečajev, tečajev za mentorje, tečajev javnega nastopanja, seminarjev za računovodske delavce, ipd.

Direktor se bo udeležil enega izobraževanja s področja vodenja.

V letu 2014 smo v Kozjanskem parku organizatorji srečanja zaposlenih v vseh zavarovanih območij. Srečanje bomo izvedli v jesenskem času.

Tabela 1: Kadrovski načrt

1. Zaposleni, ki jih financira MKO	I. – IV. TR	V. TR	VI. TR/ VII/1	VII/ 2 TR	VIII. TR	IX. TR	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 30. 9. 2013	1	4	2	8	2		17
Št. zaposlenih na dan 31. 12. 2013 (a+b)	1	4	2	8	1		18
a) Št. zaposlenih za določen čas	/	/	1- nadomeščanje	/	1- direktor		2
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	1	4	2	8	1		16
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom		1					1
Število napredovanj v plačne razrede	/	/	/	/	/		/
Število premestitev	/	/	/	/	/		/
Število upokojitev	/	/	/	/	/		/
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	/	/	/	/	/		/
Število odpovedi pogodb o zaposlitvi	/	/	/	/	/		/
2. Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, navedite vir: tržna dejavnost, projektno delo itd.	1 Javna dela	1 Javna dela					2
3. Skupaj število zaposlenih na dan 31. 12. 2013 (1+2)	2	5	3	8	2		20

Tabela 2: Kadrovski načrt-vir financiranja

	VIR FINANCIRANJA										
	1. JAVNE SLUŽBE					2. TRŽNA DEJAVNOST, PROJEKTI, JAVNA DELA, ZPIZ					
	javni viri financiranja										
	nedoločen čas	nedoločen čas	Nedoločen čas	določen čas		Skupaj	nedoločen čas	določen čas		Skupaj tržna dejavnost in projekti	SKUPAJ ŠTEVILO ZAPOSLENIH
		4-urno delo	porodniški dopust	nadomeščanje	ostalo			nadomeščanje	ostalo		
1			2	3	4 (1+2+3)	5					
št. zaposlenih na dan 1.1.2013	15	0,5			1- direktor	16,5	0,5-ZPIZ		1-projektna zaposlitev 2-javna dela	3,5	20
št. zaposlenih na dan 31.12.2013	13,95	0,5	1	1	1- direktor	17,45	0,5-ZPIZ 0,05-projekt		2-javna dela	2,55	20
št. zaposlenih na dan 1.1.2014	13,91	0,5	1	1	1- direktor	17,41	0,5-ZPIZ 0,09-projekt			0,59	18
št. zaposlenih na dan 31.12.2014	14,91	0,5			1- direktor	16,41	0,5-ZPIZ 0,09-projekt		3-javna dela	3,59	20
št. zaposlenih na dan 1.01.2015	14,91	0,5			1- direktor	16,41	0,5-ZPIZ 0,09-projekt			0,59	17
št. zaposlenih na dan 31.12.2015	14,91	0,5			1- direktor	16,41	0,5-ZPIZ 0,09-projekt		3-javna dela	3,59	20

V začetku leta 2014 je v Kozjanskem parku zaposlenih 18 oseb (16 redno zaposlenih, direktor in ena sodelavka za določen čas nadomeščanja porodniškega dopusta). Izvajali bomo tudi program javnih del, v katerega smo vključili tri osebe (s pričetkom februarja oz. marca).

V tabeli smo prikazani vsi zaposleni v JZ KP vključno s sodelavko, ki je na koriščenju porodniškega dopusta, sodelavko, ki jo nadomešča in sodelavcem ki je v JZ KP zaposlen za polovični delovni čas, polovični delovni čas pa je invalidsko upokojen.

Tabela 2a: Kadrovski načrt-vir financiranja

VIR FINANCIRANJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 01.01.2014	ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 01.01.2015
1. Državni proračun	17,41	16,41
2. Proračun občin	/	/
3. ZZSZ in ZPIZ	0,50	0,5
4. Sredstva EU vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	0,09	0,09
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	/	/
6. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)	/	/
7. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	/	/
8. Sredstva za financiranje javnih del	/	/
9. Namenska sredstva, iz katerih se v celoti zagotavlja financiranje stroškov dela zaposlenih, in sicer mladih raziskovalcev, zdravnikov pripravnikov in specializantov, zdravstvenih delavcev pripravnikov in zdravstvenih sodelavcev pripravnikov ter zaposlenih na raziskovalnih projektih	/	/
Skupno število zaposlenih od (1. do 9. točke)	18	17
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 6	17,91	16,91
Skupno število zaposlenih pod točkami 4, 5, 7, 8 in 9	0,09	0,09

Tabela 3: Načrt stroškov dela

Načrtovani stroški dela	SKUPAJ FN 2014	Sredstva MKO 2014	Drugi viri sredstev 2014	Skupaj sredstva 2014	Dejavnost na trgu 2014	Delež MKO v %
	1	2	3	4=2+3	5=1-4	
a) plače in dodatki+ ¼plačnih nesorazmerij	365.011	328.002	37.009	365.011	0	89,86
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih	0	0	0	0	0	
b) regres za letni dopust	8.809	6.096	2.713	8.809	0	69,20
c) povračila in nadomestila +obresti ¼ plačnih nesorazmerij	37.069	31.502	5.567	37.069	0	84,98
d) sredstva za delovno uspešnost	0	0	0	0	0	
e) sredstva za nadurno delo	0	0	0	0	0	
f) drugi izdatki (odpravnine, solidarnost itd.)	0	0	0	0	0	
SKUPAJ 1. (a+b+c+d+e+f)	410.889	365.600	45.289	410.889	0	88,98
g) Skupaj bruto plače (a+d+e)	365.011	328.002	37.009	365.011	0	89,86
h) Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+f)	45.878	37.598	8.280	45.878	0	81,95
i) Skupaj prispevki, davek premijske pokojninskega zavarovanja (j+k)	60.147	54.436	5.711	60.147	0	90,50
SKUPAJ 2. (g+h+i)	471.036	420.036	51.000	471.036	0	89,17
j) prispevki+manj. po ZUJF+prispevki ¼ plačnih nesorazmerij	58.438	52.727	5.711	58.438	0	90,23
k) premije pokojninskega zavarovanja	1.709	1.709	0	1.709	0	100
struktura virov financiranja stroškov dela v %						

Načrtovani stroški dela skupaj znašajo 471.036 EUR, od tega jih pokriva MKO 420.036 EUR (408.036 EUR za plače in 12.000 EUR za odpravo ¼ plačnih nesorazmerij), drugi viri pa 51.000 EUR (37.000 za plače javnih del (27.000 Zavod za zaposlovanje, 3.000 EUR občina Kozje in 7.000 EUR Kozjanski park iz prihodkov za izvajanje javne službe iz nejavnih virov), 13.000 EUR za projektne plače in 1.000 EUR za odpravo ¼ plačnih nesorazmerij, tudi Kozjanski park iz prihodkov za izvajanje javne službe iz nejavnih virov).

Tabela 4: Sistemiziranost delovnih mest (DM)

Naziv DM	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku	Število zasedenih DM na dan 31. 12. 2013	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2014	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2015
Direktor	1	1	1	1
Naravovarstveni svetnik	3	3	3	3
Višji naravovarstveni svetovalec	7	6	6	6
Naravovarstveni svetovalec	1	0	0	0
Naravovarstveni sodelavec III	2	1- nadomeščanje	0	0
Naravovarstveni nadzornik IV	1	1	1	1
Naravovarstveni nadzornik V	1	1	1	1
Finančnik VII/1	1	1	1	1
Knjigovodja VII/1	1	0	0	0
Samostojni strokovni delavec V	1	0	0	0
Tajnica V	1	1	1	1
Vodnik v zavarovanem območju	3	1	2 (od tega 1 javna dela)	2 (od tega 1 javna dela)
Tehnični delavec V(I)	1	1	1	1
Čistilka II	1	1	1	1
Delavec za preprosta dela I	2	2 javna dela	2-javna dela	2-javna dela
Skupaj	27	20	20	20

6.3 Delež porabe ur po vsebinskih sklopih

VSEBINSKI SKLOPI	ŠTEVILO UR	DELEŽ UR
PRIORITETA I	12.932	61,04%
Izvajanje neposrednih aktivnosti in ukrepov varstva narave	5448	
Priprava upravljaljskih dokumentov	1740	
Izvajanje neposrednega nadzora v naravi	2390	
Omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst ter za ohranjanje najbolj občutljivih naravnih vrednot	788	
Spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju	2106	
Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje	240	
Izvajanje konvencij in mednarodno sodelovanje	220	
PRIORITETA II	6028	28,45%
Vodenje obiskovalcev, razvijanje produktov parka	3189	
Vzpostavljane in vzdrževanje parkovne infrastrukture	506	
Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanje javnosti, baze podatkov	2333	
PRIORITETA III	2.226	10,51%
Izvajanje projektov in priprava novih projektnih predlogov	949	
Razvijanje blagovne znamke	100	
Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi	610	
Upravljanje z nepremičninami, ki so v lasti ustanovitelja	62	
Kadrovski načrt	505	
SKUPAJ	21.186	100%

6.4 Programski stroški z viri financiranja

NALOGA	ZNESEK PROGRAMSKIH STROŠKOV		
	LASTNA SREDSTVA	URAD ZA UNESCO	OBČINE
Izvajanje programa -Mladi varuh narave	200,00	400,00	
Skupščina Mikologov		350,00	200,00
Naravoslovne izobraževalne delavnice	1.000,00	2.000,00	
Študentske raziskovalne delavnice		1.500,00	
Ureditev učilnice na prostem pri ribniku	1.000,00	1.000,00	
Praznik kozjanskega jabolka	3.000,00		7.400,00
Ekološka tržnica -FEH	3.000,00		300,00
Dan Zemlje	350,00	750,00	
Dan Biodiverzitete in dan parkov	600,00	1.000,00	
Dan okolja	80,00		
Ureditev vodne učne poti v Lesičnem		1.000,00	500,00
Velikonočne božične delavnice			250,00
Z igro do dediščine	150,00		
Redno popravilo informacijskih tabel	1.500,00		500,00
Poletna muzejska noč in večer pod češnjo			500,00
Sodelovanje na eko in turističnih sejnih	500,00		200,00
sodelovanje z lokalnimi mediji	3.400,00		
Zloženska-glasbeno poletje	400,00		
Zloženska-praznik kozjanskega jabolka	600,00		
Fotografska monografija-Kozjansko	1.500,00		
Priprava in izdaja časopisa	2.227,00		
Plakat stare sorte jabolk	1.000,00		
Razglednica Podsreda	200,00		
Promocijski mat. ob 15. letnice	2.500,00		
Zloženske o Lovretovi lesniki	700,00		300,00
Prenova spletne strani	1.500,00		
Vesna Davidovič-razstava	200,00		200,00
Jerca Šantej	250,00		250,00
National Geographic-razstava	300,00		300,00
Steklarski razstavi	308,00		
Sadjarstvo na Koz. in razstava starih sort	300,00		500,00
Extempore 2014	200,00		
Lea Babič-razstava	150,00		150,00
Mojca Cvirn-razstava	150,00		150,00
Andreja Ravnak-razstava	150,00		150,00
Arven šakti -razstava	150,00		150,00
Pilštanj - okruški	150,00		
Mojstrski seminarji	12.600,00		
Izobraževanje zaposlenih	1.500,00		
Srečanje zaposlenih iz zavarovanih območij	500,00		
SKUPAJ	42.315,00	8.000,00	12.000,00